



Eurobank a.d.
PODACI I INFORMACIJE BANKE
na dan 31. decembar 2015. godine

SADRŽAJ:

1.	<u>POSLOVNO IME I SEDIŠTE BANKE</u>	1
2.	<u>STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA</u>	2
2.1.	STRATESKI OKVIR UPRAVLJANJA RIZICIMA	2
2.2.	STRATEGIJA UPRAVLJANJA RIZICIMA	4
2.3.	RIZIČNI PROFIL I SKLONOST BANKE KA RIZICIMA	4
2.4.	POLITIKE UPRAVLJANJA RIZICIMA	5
2.4.1.	KREDITNI RIZIK	6
2.4.2.	KREDITNO-DEVIZNI RIZIK	8
2.4.3.	RIZIK KONCENTRACIJE	9
2.4.4.	REZIDUALNI RIZIK	10
2.4.5.	RIZIK ZEMLJE	10
2.4.6.	TRŽIŠNI RIZIK	11
2.4.7.	DEVIZNI RIZIK	11
2.4.8.	RIZIK OD PROMENE KAMATNIH STOPA	12
2.4.9.	OPERATIVNI RIZIK	12
2.4.10.	RIZIK LIKVIDNOSTI	13
2.5.	NAČIN ORGANIZOVANJA PROCESA UPRAVLJANJA RIZICIMA	15
3.	<u>KAPITAL BANKE</u>	18
3.1.	UPRAVLJANJE KAPITALOM	18
3.2.	OPIS OSNOVNIH KARAKTERISTIKA SVIH ELEMENATA KOJI SE UKLJUČUJU U OBRAČUN KAPITALA	19
	PODACI O KAPITALNOJ POZICIJI	20
4.	<u>KAPITALNI ZAHTEVI I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA</u>	24
4.1.	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA	24
4.2.	REGULATORNI KAPITALNI ZAHTEVI	25
4.3.	INTERNA PROCENA ADEKVATNOSTI KAPITALA	26
5.	<u>KREDITNI RIZIK</u>	34
5.1.	OPIS PRISTUPA I METODA KOJI BANKA KORISTI ZA OBRAČUN ISPRAVKI VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	34
	BANKA OTPISUJE KREDITE/HARTIJE OD VREDNOSTI (I SVE ISPRAVKE VREDNOSTI NASTALE U VEZI SA NJIMA) KADA UTVRDI DA SE KREDITI/HARTIJE OD VREDNOSTI NE MOGU NAPLATITI. OVAKAV STAV SE ZAUZIMA NAKON RAZMATRANJA INFORMACIJA KAO ŠTO JE ZNAČAJNA PROMENA FINANSIJSKE POZICIJE DUŽNIKA/IZDAVAOCA I TO NA NAČIN DA DUŽNIK/IZDAVALAC NE MOŽE DA IZMIRI OBAVEZE, ILI DA PRILIVI OD SREDSTAVA OBEZBEĐENJA NEĆE BITI DOVOLJNI DA POKRIJU CELU IZLOŽENOST. ZA STANDARDIZOVANE PLASMANE U MANJIM IZNOSIMA, ODLUKA O OTPISU JE OBIČNO ZASNOVANA NA KAŠNJENJU U IZMIRENJU OBAVEZA.	

	RELEVANTNI ORGAN BANKE ODOBRAVA SVAKI OTPIS, A U SKLADU SA ODLUKOM UPRAVNOG ODBORA.	35
5.2.	IZLOŽENOSTI NAKON RAČUNOVODSTVENIH OTPISA, IZUZIMAJUĆI EFEKTE TEHNIKA UBLAŽAVANJA KREDITNOG RIZIKA, KAO I PROSEČNE IZLOŽENOSTI TOKOM PERIODA, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	36
	GEOGRAFSKA RASPODELA PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	37
	PODELA IZLOŽENOSTI KREDITNOM RIZIKU PREMA SEKTORIMA ILI DRUGOJ UGOVORNOJ STRANI RAZVRSTANIH PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	37
	IZLOŽENOSTI KOD KOJIH JE IZVRŠENA ISPRAVKA VREDNOSTI, DOSPELA NENAPLAĆENA POTRAŽIVANJA I ISPRAVKA VREDNOSTI PO SEKTORIMA	43
	RASPODELA SVIH IZLOŽENOSTI PREMA PREOSTALOM DOSPEĆU PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	45
	PROMENE NA ISPRAVKAMA VREDNOSTI BILANSNE AKTIVE I REZERVISANJIMA ZA GUBITKE PO VANBILANSNIM STAVKAMA	46
	BILANSNA AKTIVA I VANBILANSNE STAVKE KOJE SE KLASIFIKUJU	46
	PRIMENA EKSTERNIH REJTINGA U STANDARDIZOVANOM PRISTUPU OBRAČUNA KREDITNIM RIZIKOM PONDERISANE AKTIVE	47
6.	<u>TEHNIKE UBLAŽAVANJA RIZIKA I NAČINE KOJE BANKA KORISTI ZA OBEZBEĐENJE I PRAĆENJE EFIKASNOSTI ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA</u>	48
6.1.	VREDNOVANJE INSTRUMENTATA KREDITNE ZAŠTITE I UPRAVLJANJE TIM INSTRUMENTIMA	49
6.2.	NAČIN BILANSNOG I VANBILANSNOG NETIRANJA	49
6.3.	OPIS OSNOVNIH VRSTA INSTRUMENTATA MATERIJALNE ZAŠTITE	49
6.4.	PODACI O KONCENTRACIJI TRŽIŠNOG ILI KREDITNOG RIZIKA U OKVIRU PRIMENJIVIH TEHNIKA UBLAŽAVANJA	51
6.5.	IZLOŽENOSTI PRE I NAKON KORIŠĆENJA KREDITNE ZAŠTITE ZA SVAKI NIVO KREDITNOG KVALITETA UKLJUČUJUĆI I IZLOŽENOSTI KOJE PREDSTAVLJAJU ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	51
6.6.	IZLOŽENOSTI (NAKON NETIRANJA) OBEZBEĐENIH INSTRUMENTIMA MATERIJALNE I NEMATERIJALNE KREDITNE ZAŠTITE, PO KLASAMA IZLOŽENOSTI	52
7.	<u>RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE</u>	52
8.	<u>TRŽIŠNI RIZICI</u>	53
8.1.	VRSTA PRIMENJENOG PRISTUPA ZA RAČUNANJE TRŽIŠNIH RIZIKA	53
8.2.	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	54
8.3.	STRUKTURA I IZNOSI PO VRSTI KAPITALNOG ZAHTEVA	54
9.	<u>OPERATIVNI RIZICI</u>	55
	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	55
10.	<u>KAMATNI RIZIK</u>	55
	IZVORI KAMATNOG RIZIKA I UČESTALOST NJEGOVOG MERENJA	55
	OSNOVNE PRETPOSTAVKE ZA MERENJE ODNOSNO PROCENU IZLOŽENOSTI OVOM RIZIKU	55

<u>11.</u>	<u>IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI</u>	<u>55</u>
<u>12.</u>	<u>OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODNOSI NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA</u>	<u>56</u>
<u>13.</u>	<u>PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU</u>	<u>56</u>

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

U skladu sa članom 51a „Zakona o bankama“ („Službeni glasnik RS“ br. 107/2005, 91/2010 i 14/2015) i „Odlukom o objavljivanju podataka i informacija banke“ („Službeni glasnik RS“ br 125/2014 i 4/2015)

EUROBANK A.D., objavljuje:

**PODATKE I INFORMACIJE BANKE
na dan 31. 12. 2015. godine**

1. POSLOVNO IME I SEDIŠTE BANKE

Eurobank a. d. (u daljem tekstu: Banka) nastala je procesom spajanja uz pripajanje EFG Eurobank a.d. Beograd i Nacionalne Štedionice Banke a.d. koji je okončan 20. oktobra 2006. godine.

Skupština akcionara Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd i Skupština akcionara EFG Eurobanke a.d. Beograd održane 28. jula 2006. godine usvojile su Odluku o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanci a.d. Beograd.

Agencija za privredne registre je 20. oktobra 2006. godine izdala Rešenje o spajanju uz pripajanje Nacionalne Štedionice Banke a.d. Beograd, EFG Eurobanci a.d. Beograd čime je okončan proces spajanja uz pripajanje.

Istog datuma Agencija za privredne registre je izdala rešenje o promeni naziva Banke u Eurobank EFG Štedionica a.d. Beograd.

Banka je registrovana u Republici Srbiji za obavljanje platnog prometa i kreditnih i depozitnih poslova u zemlji i inostranstvu. Banka posluje u skladu sa Zakonom o bankama na principima likvidnosti, sigurnosti i profitabilnosti.

Tokom oktobra 2009. godine Banka je promenila sedište i od tada se nalazi u ulici Vuka Karadžića 10. Prethodno sedište Banke bilo je u Kolarčevoj 3 u Beogradu.

Na dan 31. decembar 2008. godine, Banka je promenila svoj naziv u „Eurobank EFG A.D. Beograd“. (skraćeno Eurobank EFG AD Beograd). Prethodni naziv Banke bio je „Eurobank EFG Štedionica A.D. Beograd“.

Na dan 24. oktobra 2012. godine, Banka je promenila svoj naziv u „Eurobank A.D.“. Prethodni naziv Banke bio je „Eurobank EFG A.D. Beograd“.

Na dan 31. decembar 2015. godine, Banka je imala 1.441 zaposlenih (na dan 31. decembar 2014. godine: 1.522 zaposlenih). Banka u svom sastavu ima 85 filijala i poslovnih centara (31. decembar 2014. godine: 100 i poslovnih centara).

Matični broj banke je 17171178. Poreski identifikacioni broj banke je 100002532.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2. STRATEGIJA I POLITIKE ZA UPRAVLJANJE RIZICIMA

2.1. Strateski okvir upravljanja rizicima

Sistem upravljanja rizicima u Banci postavljen je u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije, Bazela II, Međunarodnih standarda računovodstva i izveštavanja (MRS/MSFI), Matične Banke i standardima branše. Banka teži da konstantno prilagođava metode i principe upravljanja rizikom međunarodnoj najboljoj praksi, težeći efikasnom praćenju i kvalitetnom upravljanju svim rizicima u vezi sa aktivnostima koje sprovodi banka.

Banka prepoznaje da je preuzimanje rizika integralni deo njenog poslovanja. U tom cilju, Banka postavlja mehanizme kojim želi identifikovati sve rizike u ranoj fazi i proceniti njihov uticaj na ostvarenje ciljeva.

Osnovni ciljevi Banke u upravljanju rizicima su dugoročno obezbeđivanje dovoljnosti kapitala Banke za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao i adekvatnost njegove strukture i visine, putem uvođenja i primene odgovarajućih procesa, procedura i sistema. Dodatni cilj upravljanja rizicima predstavlja upravljanje odnosom rizika i prinosa koje se temelji na analizi prakse preuzimanja rizika Banke kao i efikasnosti korišćenja sopstvenog kapitala putem uspostavljanja sistema ograničenja (limita) rizičnosti, alokacije ukupnih internih kapitalnih zahteva i strateškog planiranja.

Strateški, metodološki i proceduralni okvir upravljanja rizicima kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju određen je:

- ✓ Strategijom upravljanje rizicima,
- ✓ Strategijom upravljanja kapitalom,
- ✓ Politikama, Procedurama i Metodologijama za upravljanje rizicima.

Strategije zajedno sa pripadajućim aktima utvrđene su na takav način da uvažavaju specifičnosti same Banke, poslovnog i makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje.

Svrha Strategije upravljanja rizicima i Strategije upravljanja kapitalom je da utvrdi operativnu vezu između poslovne strategije Banke i njenog apetita za rizikom.

Banka posluje kao integrisana grupa sektora, poslovnih jedinica i funkcija. Rizicima i kapitalom se u tom smislu upravlja putem odgovarajuće organizacione strukture, primenom osnovnih principa poslovanja utvrđenim internim aktima i sprovođenjem procesa merenja i praćenja koji su u skladu sa aktivnostima sektora i poslovnih jedinica.

Proces upravljanja rizicima sastoji se iz nekoliko faza, koje je Banka definisala kao:

- ✓ Identifikovanje rizika;
- ✓ Merenje i procena rizika;
- ✓ Ograničenje i ublažavanje rizika,
- ✓ Praćenje rizika i kontrola rizika
- ✓ Izveštavanje o rizicima.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Proces je u potpunosti zasnovan na dokumentovanim politikama i procedurama, koje se redovno revidiraju u smislu njihove sveobuhvatnosti, tačnosti i efikasnosti.

U organizacionom smislu, sistem je postavljen tako da obezbeđuje jasno definisane nadležnosti i odgovornosti, transparentne i konzistentne linije komunikacija i razmene informacija i razdvajanje aktivnosti preuzimanja rizika od aktivnosti kontrole i praćenja rizika.

Procesi upravljanja rizicima uključuju organe Banke, jedinice odgovorne za identifikovanje, merenje i procenu, praćenje, ograničavanje i izveštavanje, jedinice za kontrolu kao i poslovne jedinice koje preuzimaju i takođe procenjuju rizik.

U Banci, osnovne uloge u upravljanju rizicima imaju sledeći organi:

- ✓ **Upravni odbor** odgovoran je za razumevanje prirode i ukupne visine rizika kojem je Banka izložena u svom poslovanju, kao i za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima u Banci i za nadzor nad tim sistemom. Takođe, Upravni odbor Banke je dužan da obezbedi da Izvršni odbor identifikuje rizike kojima je Banka izložena, kao i da kontrolu tih rizika vrši u skladu sa odobrenim politikama i procedurama.
- ✓ **Izvršni odbor** odgovoran je posebno za sprovođenje strategija, politika i ostalih internih akata Banke, kao i za održavanje i unapređenje efikasnosti unutrašnjih kontrola ugrađenih u sistem upravljanja rizicima sa svrhom ostvarenja poslovnih ciljeva.
- ✓ **Odbor za praćenje poslovanja** analizira i usvaja predloge strategija i politika koje se tiču upravljanja rizicima i sistema internih kontrola, i koje se podnose Upravnom odboru na razmatranje i odobravanje. Osim toga, Odbor za praćenje poslovanja analizira i prati primenu usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola. Odbor za praćenje poslovanja izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima, i predlaže način na koji će se otkloniti te nepravilnosti, odnosno unaprediti politike i procedure za upravljanje rizicima i sprovođenje sistema unutrašnjih kontrola.
- ✓ **Odbor za upravljanje aktivom i pasivom** prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki, predlaže mere za upravljanje kamatnim rizikom i rizikom likvidnosti, koordinira celokupnom strategijom aktive i pasive u okviru postojeće regulative i pravila utvrđenih od strane Narodne banke Srbije i u skladu sa celokupnom politikom upravljanja rizicima, a obavlja i druge poslove utvrđene aktima Banke i propisima Narodne banke Srbije.
- ✓ **Komitet za rizike**, kao telo imenovano od strane Upravnog odbora za praćenje i upravljanje rizicima, je odgovoran za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima.

Organi Banke nadležni za upravljanje rizicima kojima je Banka izložena odgovorni su da kontinuirano prate promene u zakonskoj regulativi, analiziraju njihov uticaj na visinu rizika na nivou Banke i preduzimaju mere na usaglašavanju poslovanja i procedura sa novim propisima u okvirima kontrolisanog rizika. Pored toga, uvođenje novih usluga praćeno je potrebnim tržišnim i ekonomskim analizama u cilju optimizacije odnosa prihoda i preuzetih rizika.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

U proces upravljanja rizicima integrirani su procesi interne procene adekvatnosti kapitala i upravljanja kapitalom. Ovi procesi su međusobno uslovljeni – Banka odlučuje o preuzimanju rizika u meri u kojoj oni mogu biti zaštićeni kapitalom i istovremeno upravlja kapitalom tako da njegov nivo uvek bude u odgovarajućoj srazmeri sa postojećim i očekivanim rizicima koje Banka preuzima, a interaktivnost ovih procesa obezbeđuje da preuzeti nivo rizika bude usklađen sa obimom i strukturom kapitala.

2.2. Strategija upravljanja rizicima

Strategija opisuje okvire upravljanja rizicima u Banci, i time predstavlja osnovni i najvažniji set pravila u oblasti upravljanja rizicima. Takođe opisuje viziju uloge upravljanja rizicima u Banci definisanu od strane Upravnog odbora, gde je ona definisana kao osnovna funkcija za obezbeđivanje efikasnosti i sigurnosti poslovanja banke. Standardi efikasnog i održivog upravljanja i kontrole rizika, postavljeni Strategijom, usklađeni su sa relevantnim zakonskim okvirom, etičkim standardima i proporcionalni su veličini banke, njenoj organizaciji i obimu poslovanja.

Strategiju upravljanja rizicima utvrđuje i usvaja Upravni odbor Banke dok je za njeno sprovođenje odgovoran Izvršni odbor i Sektor za upravljanje rizicima. Strategija se revidira redovno (minimum jednom godišnje), a naročito u slučaju značajnih izmena poslovne politike i strategije Banke, odnosno u slučaju značajnih promena makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje.

Sva ostala dokumenta Banke koja se bave upravljanjem rizicima moraju biti usaglašena sa Strategijom upravljanja rizicima. Rukovodioci svih odeljenja su odgovorni za usaglašenost detaljnih procesa i procedura sa pravilima definisanim u Strategiji.

Osnovni princip strategije upravljanja rizicima je optimizacija rizičnog profila Banke, kroz kontinuirani fokus zasnovan na sledećem:

- Jasna unutrašnja organizacija i kompletna podela dužnosti sa jasno definisanim, transparentnim i konzistentnim linijama odgovornosti
- Usaglašenost sa zakonom i regulativom
- Usaglašenost sa dobrom praksom i principima tržišta
- Sveobuhvatna integracija u sve poslovne aktivnosti Banke
- Uspostavljanje visokih standarda upravljanja rizicima
- Jasno definisane linije izveštavanja u cilju unapređivanja efikasnosti donošenja odluka, kojim se uzimaju u obzir sve značajne informacije koje mogu uticati na izloženost Banke rizicima.

Izvršni odbor i svi zaposleni Banke su dužni da se pridržavaju osnovnih načela u upravljanju rizicima koja su definisana u Strategiji upravljanje rizicima, politikama i procedurama Banke i svoje odluke temelje na njima.

2.3. Rizični profil i sklonost Banke ka rizicima

Profil rizičnosti predstavlja spektar, odnosno celovitu sliku rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju. Banka do njega dolazi nakon analize i samoprocene izloženosti svim vrstama rizika, a sadrži procene praga materijalne značajnosti različitih (merljivih i nemerljivih) vrsta rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Rizični profil Banke je u korelaciji se Bančinom sklonošću za preuzimanje rizika i to sa dva aspekta:

- Sposobnost prihvatanja rizika u odnosu na visinu kapitala kojim Banka raspolaže,
- Povezanost poslovne strategije i rizičnog profila Banke.

Strategijom upravljanja rizicima i Politikom sklonosti ka preuzimanju rizika, Banka prevashodno određuje svoju sklonost ka preuzimanju ukupnog rizika u svom poslovanju, odnosno postavlja nužne, prihvatljive i maksimalne nivoe rizika koje je voljna da preuzme. Ovako uspostavljeni nivoui rizika definišu se u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva Banke utvrđenih poslovnom strategijom, a potom se specificiraju korektivne mere u slučaju da ti nivoui rizika budu premašeni.

Banka utvđuje sklonost ka preuzimanju rizika na temelju ciljano strukturiranih pitanja postavljenih višem rukovodstvu, kako bi bilo osigurano razumevanje i sprovođenje uspostavljenog apetita na svim nivoima unutar Banke. Utvrđivanje sklonosti ka preuzimanju rizika uzima u obzir: dostizanje godišnjih finansijskih ciljeva (planova), isplatu dividendi, finansiranje rasta i održavanje poslovno i regulatorno prihvatljivih kapitalnih racija. Tom prilikom, kao svojevrzne tačke referencije u odnosu na strateške ciljeve poslovanja Banke, razmatraju se sledeće dimenzije: dobit, prihod, aktiva, kapital, likvidnost, reputacija, (ciljani hipotetički) eksterni rejting, rizici nulte tolerancije, organizaciona ograničenja i poređenje sa neposrednom konkurencijom. Odgovore rukovodstva na spomenuta pitanja Sektor upravljanja rizicima pretvorio je u vrednosti indikatora, koje sačinjavaju Izjavu sklonosti ka preuzimanju rizika Banke. Izjava sklonosti ka preuzimanju rizika utvrđena je na opštem nivou i pojedinačno za svaki materijalno značajan rizik.

Banka vrši redovno praćenje i ocenu profila rizika, sveobuhvatnog na nivou Banke i pojedinačnih na nivou pojedinačnih rizika, kako bi se obezbedila usaglašenost profila rizika sa definisanom sklonošću ka rizicima. Održavanje pomenutog odnosa odnosno usaglašenosti podrazumeva jasno propisane odgovornosti i mere/aktivnosti koje treba da se sprovedu u slučaju da postoji odstupanje.

U slučaju njihovog narušavanja Sektor za upravljanje rizicima informiše Izvršni Odbor i Upravni Odbor. Upravni Odbor donosi odluku o tome da li je prihvatljivo trenutno stanje ili ne, i na bazi izvršenih analiza i raspoloživih mogućnosti odlučuje o daljim koracima odnosno merama i aktivnostima koje Banka treba da preduzme, a na predlog Izvršnog odbora. Takođe, Upravni Odbor je dužan da razmotri da li je reč o jedinstvenom slučaju odnosno da razmotri efikasnost uspostavljenih limita i da ih ažurira po potrebi..Utvrđeni sistem limita se redovno ponovo razmatra, minimum jednom godišnje.

2.4. Politike upravljanja rizicima

Aktivnosti Banke su izložene različitim finansijskim rizicima i te aktivnosti zahtevaju analizu, procenu, prihvatanje i upravljenje određenim stepenom rizika ili kombinacijom izloženosti riziku. Upravljanje rizicima Banka ostvaruje preko posebnog Sektora za upravljanje rizicima.

Politike upravljanja rizicima su dizajnirane tako da identifikuju i analiziraju ove rizike, da postave adekvatna ograničenja rizika i kontrole kao i da ostvare nadzor nad rizicima i pridržavanje ograničenja pomoću pouzdanog i ažurnog informacionog sistema. Politikama upravljanja rizicima propisuju se i postupci i mere upravljanja pojedinim rizicima i postupanje u slučaju nepovoljnih rezultata stres testova..

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2.4.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci. U cilju upravljanja kreditnim rizikom, Banka uzima u obzir i konsoliduje sve elemente izloženosti tom riziku.

Upravljanje kreditnim rizikom je usmereno na maksimizaciju stope povrata banke usklađene za rizik, održavanjem izloženosti kreditnom riziku unutar prihvatljivih parametara.

Banka primenjuje međunarodnu najbolju praksu kada se radi o kreditnom poslovanju, uz dobro definisan proces odobravanja kreditnih plasmana, nezavisne ponovne procene kreditnih plasmana i efikasnu funkciju upravljanja kreditnim rizikom.

Glavni ciljevi upravljanja kreditnim rizikom su:

- ✓ Održavanje čvrstih standarda kreditiranja;
- ✓ Praćenje i kontrolisanje kreditnog rizika;
- ✓ Adekvatna procena novih poslovnih prilika;
- ✓ Identifikacija problematičnih plasmana i upravljanje njima.

Radi adekvatnog upravljanja kreditnim rizikom, Banka je formirala organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje obavlja. Ovakva struktura omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa za upravljanje kreditnim rizikom, obezbeđujući pritom nezavisnost organizacionih jedinica koje vrše funkciju preuzimanja rizika i organizacionih jedinica koje vrše funkciju kontrole i upravljanja rizicima (Sektor za upravljanje rizicima). Služba za kreditnu kontrolu u okviru Sektora za upravljanje rizicima odgovorna je za organizaciju, primenu i praćenje politike rezervisanja Banke, pripremu izveštaja u vezi sa kreditnim rizikom i praćenje kvaliteta kreditnog portfolija.

Procesi upravljanja kreditnim rizikom uključuje glavne organe Banke: Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Komitet za rizike, Kreditni odbor Izvršnog odbora, Regionalni kreditni odbor Upravnog Odbora, Kreditni komitet za plasmane stanovništvu, malim preduzećima i preduzetnicima, Komitet Upravnog Odbora za klijente pod specijalnim nadzorom-SHC I, Komitet Izvršnog Odbora za klijente pod specijalnim nadzorom-SHC II, Odbor za praćenje klijenata pod specijalnim nadzorom (visokorizični klijenti) i Odbor za nove proizvode.

Banka je svojim internim dokumentima i to Strategijom upravljanja rizicima, politikama i procedurama utvrdila odgovornosti navedenih organizacionih jedinica i organa banke u kreditnom procesu kao i u procesu praćenja i upravljanja odobrenim kreditnim plasmanima i upravljanja kreditnim rizikom koji iz datog poslovanja proizilazi.

U cilju preuzimanja kreditnog rizika i upravljanja tim rizikom Banka je uspostavila odgovarajući kreditni proces i proces upravljanja kreditnim rizikom. U skladu sa tim, Banka je razvila i usvojila kreditnu politiku za svaki sektor koji se bavi kreditiranjem. Svaka kreditna politika Eurobank a.d. (u daljem tekstu: Kreditna politika) definiše osnovne koncepte, uputstva i pravila koji obezbeđuju pravilno upravljanje procesom odobravanja, isplate, nadgledanja i naplate kredita i druge izloženosti riziku. U cilju implementiranja relevantne Kreditne politike, Banka je takođe donela druga neophodna akta, odluke, pravila, procedure i slicno.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Banka upravlja kreditnim rizikom na nivou celokupnog kreditnog portfolija kao i na nivou pojedinačnih klijenata i transakcija.

Osnovna pravila koje Banka primenjuje prilikom preuzimanja i upravljanja kreditnim rizikom na nivou pojedinačnih klijenata i transakcija su:

- ✓ detaljno razumevanje ekonomske pozadine transakcije,
- ✓ procena kreditne sposobnosti klijenta na bazi analize finansijskog stanja klijenta, njegove sposobnosti za vraćanje kredita, kao i dinamike i izvora otplate kredita.
- ✓ analiza osetljivosti poslovanja klijenta u odnosu na kretanje kursa dinara,
- ✓ analiza usklađenosti devizne pozicije,
- ✓ analiza privredne grane u kojoj dužnik posluje, položaja dužnika na tržištu, specifičnih karakteristika dužnika i drugih relevantnih pokazatelja,
- ✓ analiza vrste i kvaliteta sredstava obezbeđenja,
- ✓ analiza ostvarenog poslovnog odnosa sa klijentom,
- ✓ kontrola namenskog korišćenja kredita i izvora otplate kredita,
- ✓ kontrola poslovanja klijenta u periodu otplate kredita

Na nivou celog portfolija, Banka upravlja kreditnim rizikom, putem sprovođenja sledećih aktivnosti:

- ✓ analize strukture i kvaliteta celokupnog kreditnog portfolija Banke korišćenjem različitih kriterijuma (analiza valutne i sektorske strukture, rizičnosti naplate i adekvatnosti rezervisanja kao i analiza kolaterala i njihovog obezvređenja);
- ✓ praćenjem različitih limita izloženosti (analiza limita prema velikim izloženostima i rizičnim plasmanima);
- ✓ praćenjem pojedinačnih izloženosti kreditnom riziku kod kojih su identifikovani rani znaci upozorenja kao i onih kod kojih su identifikovani problemi u naplati;
- ✓ analize osetljivosti portfolija usled obezvređenja plasmana i promene vrednosti sredstava obezbeđenja;
- ✓ analizom efikasnosti naplate iz sredstava obezbeđenja.

Procenu kreditnog rizika Banka vrši u skladu sa:

- ✓ Odredbama Narodne banke Srbije kojima se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke. U skladu sa tim odredbama, Banka vrši obračun posebne rezerve za procenjene gubitke
- ✓ Internim modelom Banke za procenu kreditnog rizika, koji se koristi u postupku obračuna ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama
- ✓ Internim modelom Banke za procenu kreditnog rizika, kojim se uređuje obračun internog kapitalnog zahteva i sprovođenje stres testiranja.

Banka meri kreditni rizik na nivou pojedinačnih klijenata i transakcija, putem procene finansijskog stanja klijenta tj. kreditne sposobnosti, pri čemu vrsta korišćenih pokazatelja zavisi od vrste klijenata i specifičnosti njegovog poslovanja i pravnog statusa. Osim procene finansijskog stanja klijenta tj. njegove kreditne sposobnosti merene kroz kvantitativne pokazatelje, Banka koristi i niz kvalitativnih pokazatelja kao što su privredna grana u kojoj klijent posluje, kreditna istorija, kvalitet menadžmenta, dosadašnja saradnja sa klijentom itd.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Kreditni rizik na nivou portfolija Banka meri putem obračunavanja posebne rezerve za procenjene gubitke, potrebne rezerve za procenjene gubitke, iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama kao i utvrđivanjem iznosa kapitalnog zahteva za pokriće kreditnog rizika. Kako bi ispitala uticaj negativnih kretanja po osnovu izloženosti kreditnom riziku, Banka sprovodi i stres testiranje kreditnog rizika u kojem uključuje uticaj mogućih događaja ili budućih promena u ekonomskim uslovima kao i stresne scenarije vezane za razvoj glavnih parametara kreditnog rizika, stope neizmirivanja obaveza i gubitka koji nastaje usled neizmirivanja obaveza prema Banci.

Banka je Politikom sklonosti ka preuzimanju rizika odnosno svojim rizičnim apetitom detaljno propisala limite koje prati a u kontekstu upravljanja kreditnim rizikom, kao i način obračuna, referentne vrednosti kao i odgovornosti i frekvenciju obračuna. Politikom upravljanja kreditnim rizikom, Banka je dodatno uspostavila interne limite, na istom ili po pravilu nižem nivou od regulatornih ograničenja (čime bi trebalo da se obezbedi da regulatorni limiti ne budu probijeni) za pokazatelje koji su interno određeni kao važni na nivou koji je menadžment ocenio kao adekvatan. Pored toga, da bi se obezbedila blagovremena reakcija menadžmenta postavljeni su i limiti ranog upozorenja. Postavljene limite Banka godišnje razmatra i ažurira ih po potrebi. U slučaju narušavanja definisanih limita, Izvšni Odbor i Upravni Odbor se obaveštavaju i primenjuju se aktivnosti u skladu sa definisanim merama/aktivnostima u Politici za upravljanja kreditnim rizikom.

Banka zaštitu od izloženosti kreditnom riziku obezbeđuje:

- ✓ selekcijom kreditnih zahteva
- ✓ primenom limita
- ✓ diversifikacijom plasmana
- ✓ primenom adekvatnih sredstava obezbeđenja.

U cilju zaštite od izloženosti i upravljanja kreditnim rizikom, Banka redovno sprovodi analizu izloženosti prema različitim vrstama proizvoda, vrsti klijenata, pojedinačnoj i grupnoj izloženosti klijenata, nivoima odlučivanja, sektorske izloženosti i slično. Na taj način, Banka prati i preispituje uspostavljen sistem limita i u slučaju većih izloženosti riziku i približavanju postojećim limitima sprovodi aktivnosti vezane za smanjenje izloženosti ili pribavljanje dodatnih sredstava obezbeđenja. Imajući u vidu da sredstva obezbeđenja imaju značajnu ulogu u smanjenju i zaštiti od izloženosti kreditnom riziku Banka sprovodi kontrolu sredstava obezbeđenja u okviru procesa priznavanja i vrednovanja. Tehnike umanjenja kreditnog rizika se detaljnije opisuju u tački 2.4.4. ovog izveštaja koja se odnosi na upravljanje Rezidualni rizikom)

U okviru kreditnog rizika, Banka prepoznaje i izloženost prema kreditno-deviznom riziku, riziku koncentracije, rezidualnom riziku koji nastaje usled obezvređenja sredstava obezbeđenja kao i riziku zemlje porekla dužnika. U skladu sa tim, Banka paralelno u okviru upravljanja kreditnim rizikom sprovodi kontrolu i upravljanje ovim rizicima.

2.4.2. Kreditno-devizni rizik

Kreditno-devizni rizik predstavlja verovatnoću da će Banka pretrpeti gubitak usled neizvršavanja obaveze dužnika u ugovorenim rokovima, koji nastaje usled negativnog uticaja promene kursa dinara na finansijsko stanje dužnika.

Banka upravlja kreditno-deviznim rizikom na nivou pojedinačnih plasmana i na nivou celokupnog kreditnog portfolija. Osnovna pravila finansiranja i principe kreditiranja, praćenja plasmana i upravljanja kreditnim rizikom i u okviru njega kreditno-deviznim rizikom, Banka je utvrdila svojim internim Kreditnim

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

politikama i kroz Metodologiju za primenu kriterijuma za klasifikaciju potraživanja Banke u skladu sa Odlukom Narodne Banke Srbije o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

Kreditno-deviznim rizikom se upravlja kroz kreditnu procenu i analizu negativnog uticaja promene kursa na finansijsko stanje dužnika. Banka vrši analizu izloženosti kreditno-deviznom riziku kod dužnika (pravnih i fizičkih lica) čije su obaveze prema Banci ugovorene u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom.

Sektor za upravljanje rizicima /Služba kreditnog rizika prati izloženost ovoj vrsti rizika prilikom svakog zahteva za odobrenje nove i povećanje postojeće izloženosti i zadužena je da izloženost Banke kreditno-deviznom riziku po svakom pojedinačnom plasmanu analizira u skladu sa propisanim Kreditnim politikama i kroz Metodologiju za primenu kriterijuma za klasifikaciju potraživanja Banke.

Banka analizira uticaj kreditno-deviznog rizika na nivou celog portfolija prilikom procene internih kapitalnih zahteva, u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike. Dodatno, izrade projekcija na kreditnom portfoliju, a vezano za povećanje izloženosti kreditno-deviznom riziku, predstavljaju sastavni deo uticaja stres testiranja kreditnog rizika na interni raspoloživi kapital i/ili interne kapitalne zahteve.

2.4.3. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizilazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika. Najvažniji izvori rizika koncentracije su:

- Velike izloženosti (podrazumevaju se velike izloženosti odnosno izloženost prema jednom licu ili grupi lica; rizik izloženosti kako ga NBS definiše Odlukom o upravljanju rizicima; tkz. single name risk;);
- Sektorska pripadnost;
- Geografska pripadnost;
- Vrste proizvoda;
- Sredstva obezbeđenja (uključujući ročnu i valutnu neusklađenost kod depozita i obveznica stare štednje).

Radi adekvatnog upravljanja rizikom koncentracije Banka primenjuje pravila i principe definisane Odlukom o upravljanju rizicima kao i odredbama utvrđenim u interno definisanim kreditnim politikama, Politici i Smernici za upravljanje rizikom ulaganja i rizikom koncentracije. U okviru Politike za upravljanje rizikom ulaganja i rizikom koncentracije, Banka je uspostavila okvir za upravljanje rizikom ulaganja i rizikom koncentracije koji naročito podrazumeva definisanje nadležnosti i organizaciju, postavljanje limita, pravila za odlučivanje u slučaju odstupanja od utvrđenih limita, definisanje opštih principa i pravila za upravljanje rizikom, odnosno za preuzimanje, merenje, praćenje, ublažavanje i kontrolu ovog tipa rizika. U okviru Smernice za upravljanje rizikom ulaganja i rizikom koncentracije, Banka je jasno definisala principe i procese u utvrđivanju limita i kontrole istih vezano za rizik koncentracije.

Identifikacija rizika koncentracije se nalazi u nadležnosti Sektora prodaje dok je Sektor za upravljanje rizicima odgovoran da vrši nezavisnu procenu i merenje izloženosti ovoj vrsti rizika. U cilju procene i upravljanja rizikom koncentracije, Banka primenjuje utvrđene limite koji su definisani Odlukom o upravljanju rizicima, kao i limite za izloženosti ovoj vrsti rizika utvrđenih internim politikama i smernicama, a koji joj omogućavaju diverzifikaciju kreditnog portfolija. Nadležni sektori utvrđuju izloženost

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

riziku koncentracije prilikom procene kreditne sposobnosti i boniteta svakog pojedinačnog klijenta i odgovorni su za primenu i praćenje napred naznačenih koncentracionih limita prilikom svakog odobrenja plasmana i praćenja u toku njegovog trajanja. Ukoliko u bilo kom trenutku Banka bude izložena riziku prekoračenja propisanih limita (ili prekoračuje limit), Sektor za upravljanje rizicima obaveštava Izvršni odbor i Upravni odbor, koji odmah preduzima neophodne korektivne mere.

Sektor za upravljanje rizicima kontinuirano prati izloženost prema određenim grupama klijenata, industrijskim sektorima, regionima i vrsti kolaterala i o tome obaveštava nadležne organe (Izvršni odbor, Kreditni Odbor, odbor za praćenje poslovanja i Upravni Odbor). Banka kontroliše rizik koncentracije uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti kako bi omogućila diversifikaciju portfolija. Ublažavanje rizika se sprovodi kroz aktivno upravljanje portfolija i prilagođavanjem uspostavljenih limita, a Banka ga sprovodi imajući u vidu svoj rizični profil i sklonost ka preuzimanju rizika.

2.4.4. Rezidualni rizik

Rezidualni rizik predstavlja rizik od negativnih efekata na rezultat i kapital Banke usled pogoršanja efikasnosti tehnika ublažavanja kreditnog rizika. Uzimajući u obzir značajnosti sredstava obezbeđenja i njihove efikasnosti u ublažavanju kreditnog rizika Banka je u okviru svojih kreditnih politika i procedura jasno definisala prihvatljive kategorije kolaterala, kriterijume za njihovo prihvatanje, praćenje i osiguranje u slučaju negativnih dešavanja. U tom smislu, Banka se rukovodi prudencijalnim pristupom i putem odgovarajućih internih (Kreditna politika i Smernica za upravljanje rezidualnim rizikom) i regulatornih propisa vrši redovno praćenje i procenu sredstava obezbeđenja kako bi umanjila izloženost kreditnom riziku. Banka uticaj ovog rizika uključuje u okviru obračuna internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik a u skladu sa Metodologijom za utvrđivanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike.

2.4.5. Rizik zemlje

Rizik zemlje se utvrđuje preko procene informacija u vezi rizika koji proističe iz određene zemlje kroz redovnu evaluaciju podataka o rejtingu od strane Moody's rejting agencije. Svaka promena u rejtingu određene zemlje koji daje ova agencija se uzima u obzir prilikom procene rizika. Da bi se vršila kontrola i upravljanje rizikom na generalnom nivou, Banka je utvrdila limite uključujući maksimalno dozvoljenu izloženost prema određenoj zemlji.

Banka vrši merenje i procenu rizika zemlje i kroz utvrđivanje ispravki vrednosti za potraživanja evidentirana u bankarskoj knjizi a u skladu sa pravilima definisanim u Metodologiji za obračun ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama.

U okviru obračuna internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik, Banka uključuje uticaj rizika zemlje i na taj način uvažava efekat koji proizilazi iz ovog rizika na interne kapitalne zahtve Banke.

Izloženost riziku zemlje, Banka prati kako na konsolidovanom tako i na lokalnom nivou. Na nivou Grupe, Odeljenje za tržišne rizike u Atini (GMCRS) redovno dostavlja niz limita, uključujući najveću dozvoljenu izloženost u konkretnoj zemlji. Ova ograničenja zatim odobrava Komitet za rizike Banke. Banka ne sme biti izložena prema zemlji prema kojoj nisu uspostavljeni limiti.

Na lokalnom nivou, Banka je utvrdila interne limite za izloženost riziku zemlje u okviru Politike sklonosti ka preuzimanju rizika i u skladu sa njom dodatno vrši kontrolu izloženosti ovoj vrsti rizika, obaveštava organe odlučivanja i preuzima odgovarajuće mere u slučaju prekoračenja definisanog limita a nakon odobrenja od strane nadležnih organa odlučivanja.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Služba tržišnih rizika odgovorna je za mesečno praćenje i izveštavanje o iskorišćenosti postavljenih limita.

Osnovne tehnike za kontrolu rizika su smanjivanje izloženosti prema određenim zemljama i svođenje na što manju meru gubitaka koji se mogu pojaviti usled obaranja kreditnog rejtinga zemlje.

Ciljevi upravljanja rizikom koncentracije, kreditno-deviznim rizikom, rezidualnim rizikom i rizikom zemlje su u korelaciji sa ciljevima za upravljanje kreditnim rizikom i usmereni na obezbeđivanje odgovarajuće disperzije portfolija plasmana i instrumenata obezbeđenja i sprečavanje njihove koncentracije.

2.4.6. Tržišni rizik

Banka je izložena tržišnim rizicima, koji predstavljaju rizik da će fer vrednost budućih tokova gotovine finansijskih instrumenata fluktuirati zbog promene tržišnih cena. Tržišni rizici proizilaze iz otvorene pozicije po osnovu kamatnih, valutnih i kapitalnih proizvoda, koji su izloženi generalnim i specifičnim promenama na tržištu i promenama kamatnih stopa, kurseva stranih valuta i cene akcija.

2.4.7. Devizni rizik

Izloženost deviznom riziku se redovno prati kroz usaglašavanje sa limitima propisanim od strane Narodne banke Srbije. Banka ima aktivan pristup u upravljanju deviznim rizikom kroz oprezno procenjivanje otvorene devizne pozicije i pridržavanje limita rizika propisanim od strane NBS kao i limita sadržanim u internim aktima donetim od strane rukovodstva i Komiteta za rizike. Za merenje deviznog rizika Banka primenjuje scenario analizu.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

2.4.8. Rizik od promene kamatnih stopa

Rizik od promene kamatnih stopa je izloženost finansijske pozicije Banke riziku usled nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da utiču na banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa utiču na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa utiču na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik promene cena, rizik krive prinosa, bazni i opcioni rizik. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo ispravki vrednosti itd.) i Banka ih redovno usklađuje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa za cilj ima optimizaciju neto prihoda od kamate u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na ročnoj usklađenosti sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

U cilju merenja rizika od promene kamatnih stopa, Banka upotrebljava analizu osetljivosti primenom pondera osetljivosti zasnovanih na duration-u, praćenu testiranjem opterećenja („stres testiranje”) koje podrazumeva različite promene varijabilnih elemenata kamatne stope. Banka upravlja rizikom od promene kamatnih stopa preko skupa limita izloženosti riziku.

Analiza osetljivosti – Upravljanje rizikom od promene kamatnih stopa i deviznim rizikom je dopunjeno praćenjem osetljivosti bilansa uspeha Banke u odnosu na različita scenarija promene kamatnih stopa i kurseva valuta. Osetljivost bilansa uspeha je efekat pretpostavljenih promena u kamatnim stopama i deviznim kursovima na neto prihode od kamata u toku jedne godine.

2.4.9. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (namernih ili nenamernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni rizik.

Operativni rizik nije ograničen samo na rizik od finansijskog gubitka već i na druge negativne ili pozitivne uticaje na ciljeve Banke (uticaj na reputaciju, poslovnu efikasnost itd.).

Banka je razvila i usvojila interna regulatorna dokumenta (politike, procedure, smernice, metodologiju) za sve segmente upravljanja operativnim rizikom, a koristi i vrlo razvijenu sistemsku podršku (razvijenu na nivou Eurobank Grupe) za sve tehnike operativnih rizika koje Banka primenjuje.

Banka identifikuje i procenjuje događaje i izvore zbog kojih mogu nastati gubici u vezu sa operativnim rizikom, uzimajući u obzir sve značajne unutrašnje i spoljne faktore. Operativne rizike prati po poslovnim sektorima/linijama poslovanja i po vrstama događaja operativnog gubitka, i redovno ih analizira kako bi preduzela neophodne korektivne akcije.

Svi događaji operativnog rizika su registrovani u bazi podataka operativnog rizika - RED-B aplikaciji, koja je kreirana na nivou Eurobank Grupe.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Banka razvija i prati ključne indikatore rizika (KRI) kao metriku, koja na bazi istorijskih podataka, indicira izloženost operativnom riziku u sadašnjem vremenu i služi kao relevantna mera sistema kontrola primenjenih u poslovnim aktivnostima.

Takođe Banka periodično sprovodi samoprocenu operativnog rizika i kontrola (RCSA) koja ima za cilj da identifikuje rizike koji se mogu manifestovati u doglednog poslovnoj budućnosti, da ih proceni i kao krajnji ishod uplaži njihov negativni efekat.

Osim toga Banka vrši i scenario analizu koja se fokusira na ekstremne ili katastrofalne događaje, koji se mogu desiti u daljoj budućnosti i koja upozorava rukovodstvo Banke na negativne neočekivane ishode, a radi obezbeđenja potrebnog iznosa kapitala koji bi mogao biti potreban za apsorbovanje gubitaka u slučaju velikih šokova.

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka procenjuje da li je izložena ili može biti izložena operativnom riziku po osnovu uvođenja novih proizvoda i usluga, a procenjuje i aktivnosti čije je obavljanje poverila ili namerava da poveri trećim licima.

U cilju ublažavanja operativnih rizika Banka pribavlja polisu osiguranja od kriminalne/profesionalne odgovornosti i odgovornosti direktora i službenika, kao i opšte polise osiguranja od operativnih rizika – osiguranje imovine i osnovnih sredstava i osiguranje gotovine.

2.4.10. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti nastaje usled nemogućnosti Banke da ispunjava svoje dospеле obaveze što može imati negativan efekat na finansijski rezultat i kapital Banke. Banka upravlja ovim rizikom tako što obezbeđuje različite izvore finansiranja koji obuhvataju sledeće:

- depozite komitenata sa različitim rokovima dospeća;
- depozite sa tržišta novca i dostupne kredite finansijskih institucija;
- dostupne kredite većinskog akcionara;
- dostupne kredite međunarodnih finansijskih institucija;
- akcijski kapital.

Izvori likvidnosti se stalno revidiraju kako bi se obezbedila diversifikacija u smislu valute, geografske strukture, porekla, proizvoda i trajanja.

Usklađenost, odnosno kontrolisana neusklađenost dospeća i kamatnih stopa sredstava i obaveza od suštinskog je značaja za upravljanje poslovanjem. Banke obično nisu u potpunosti ročno usklađene, s obzirom da su poslovi često neizvesnog trajanja i različitih tipova.

Dospeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da zameni, po prihvatljivom trošku, kamatonosne obaveze kako dospevaju, bitni su faktori u proceni likvidnosti Banke i njenoj izloženosti riziku od promena kursa i kamatnih stopa.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Diverzitet i stabilnost osnovne depozitne baze podrazumeva analizu koja omogućava Banci da uspešno kotroliše i meri likvidnost depozitne baze i preciznije meri rizik likvidnosti definisanjem unosa depozita.

Zahtevi za likvidnost, neophodnu da bi se pokrilo aktiviranje garancija i stand-by akreditiva, su znatno manji od iznosa obaveza jer Banka uopšteno gledano ne očekuje da će treća lica povlačiti sredstva po ovom osnovu. Ukupna ugovorena suma potencijalne obaveze, ne predstavlja neophodno buduće zahteve za gotovinom, s obzirom da će mnoge od ovih obaveza isteci ili biti otkazane bez odliva gotovine.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Merenje rizika likvidnosti uključuje procene rizika pod normalnim tržišnim uslovima i prema scenarijima opterećenja. Scenarija, koja se definišu na osnovu istorijskih podataka i analize slučaja, trebalo bi da Banci omoguće da proceni potencijalni negativni uticaj koji takvi faktori mogu da imaju na poziciju likvidnosti. Rizik likvidnosti se prati preko skupa kratkoročnih limita. U skladu sa metodologijom Narodne banke Srbije, Banka je definisala minimalni nivo likvidnosti izražen u vidu kratkoročnog pokazatelja likvidnosti. U svrhe interne metodologije, limiti uključuju pokazatelje u vidu definisanih ograničenja prihvatljivih nivoa kratkoročne neusklađenosti likvidnosti.

2.5. Način organizovanja procesa upravljanja rizicima

Procesi upravljanja rizicima uključuju glavne organe Banke, jedinice odgovorne za identifikovanje, merenje, praćenje i ograničavanje i izveštavanje, jedinice za kontrolu kao i biznis jedinice koje preduzimaju i takođe procenjuju rizik.

Organizaciona struktura Sektora za upravljanje rizicima je sledeća:

- Služba kreditnih rizika (CRD)
- Služba kreditne kontrole (CCD)
- Služba operativnih rizika (ORD)
- Služba tržišnih rizika (MRD)
- Služba za upravljanje sredstvima obezbeđenja
- Služba za Basel II i modeliranje (BMD)

Služba kreditne kontrole i Služba kreditnog rizika nadgledaju kreditni rizik Banke i obavljaju sledeće poslove:

- U konsultaciji sa poslovnim jedinicama formulišu kreditne politike koje definišu sredstva obezbeđenja kredita, procenu kreditne sposobnosti, gradiranje rizika i izveštavanje, dokumentarne i pravne procedure, i usaglašenost sa propisima i statutornim zahtevima.
- Služba kreditnog rizika nezavisno ocenjuje kreditne predloge u skladu sa unapred definisanim pravilima u okviru Procedure za kreditni rizik, pravilima odobravanja propisanim u internim kreditnim politikama i Odlukom UO o nivoima odlučivanja, i odgovorna je za kontrolu kreditnog predloga pre odobravanja i pružanje nezavisnih kreditnih mišljenja. Obnavljanje plasmana podleže istom procesu provere i odobravanja.
- Razvoj i ažuriranje politike rangiranja rizika kako bi se izvršila kategorizacija izloženosti prema stepenu rizika od finansijskog gubitka i kako bi se upravljanje rizikom usredsredilo na rizike koji iz toga proizilaze. Služba kreditne kontrole zadužena je za sistem rangiranja rizika. Sistem rangiranja se koristi prilikom utvrđivanja obezvređenja koja mogu biti neophodna u odnosu na specifične izloženosti kreditnom riziku. Trenutno rangiranje rizika za plasmane privredi sastoji se iz jedanaest nivoa, a za plasmane stanovništvu iz četrnaest nivoa (zasnovanih na kašnjenju u izmirivanju obaveza) koji odlikavaju različite stepene rizika od neispunjavanja obaveza, nedostupnosti sredstava obezbeđenja ili drugih sredstva za umanjeње kreditnog rizika. Nivoi rizika se redovno revidiraju.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Praćenje usaglašenosti poslovnih jedinica sa odobrenim limitima izloženosti, uključujući limite za odabrane industrijske sektore, rizik zemlje i tip proizvoda, odgovornost je Službe kreditne kontrole i Službe tržišnog rizika. Izveštaji o kreditnom kvalitetu portfolija i preduzetim odgovarajućim korekcijama redovno se podnose različitim organima Banke. Jedan od osnovnih zadataka je pružanje saveta, uputstava i stručne pomoći sektorima kako bi se u celoj Banci promovisao model dobrog poslovanja u smislu upravljanja kreditnim rizikom.

Upravni odbor Banke je delegirao odgovornost za odobravanje kreditnih izloženosti na nekoliko različitih nivoa. U osnovi procesa kreditiranja je princip „dva para očiju“, koji sa jedne strane primenjuju poslovne jedinice, a sa druge Sektor za upravljanje rizicima za sve rizike koji koji prevazilaze odobrene limite poslovnih jedinica. U slučaju plasmana koji odobrava poslovne jedinice u skladu sa svojim ovlašćenjima, data poslovna jedinica je odgovorna da obezbedi primenu principa „dva para očiju“. Poslovne jedinice, u okviru Sektora za korporativno bankarstvo koje se bave poslovima kreditiranja pravnih lica uključuju sledeće službe:

- Služba za poslove sa velikim preduzećima
- Služba za poslove sa malim i srednjim preduzećima

Poslovne jedinice, koje se bave poslovima kreditiranja stanovništva i mikro kredite uključuju sledeće sektore:

- Sektor za kredite fizičkim licima
- Sektor za mikro kredite

Služba operativnih rizika ima funkciju podrške organizacionim delovima u identifikaciji, proceni, merenju, ublažavanju, praćenju i izveštavanju o operativnim rizicima.

Osim toga, osnovne odgovornosti Službe operativnih rizika su primena sveobuhvatnog okvira operativnog rizika koji Banka sledi kao i izveštavanje rukovodioca Sektora za upravljanje rizicima, Izvršnog odbora, Komiteta za rizik, Odbora za reviziju, Komiteta za operativni rizik i Sektora za operativne rizike u Atini.

Organizacioni delovi Banke imaju primarnu odgovornost za upravljanje operativnim rizicima u svom segmentu poslovanja. Svaki organizacioni deo Banke je, na dnevnoj bazi, odgovoran za upravljanje svojim operativnim rizicima i dužan je da:

- Identifikuje, procenjuje i vrši kontrolu operativnih rizika kojima je izložen i da primenjuje tehnike ublažavanja rizika;
- Procenjuje efikasnost kontrola;
- Izveštava o svim relevantnim pitanjima;
- Ima pristup i koristi zajedničke metode i alate kako bi se olakšala identifikacija, procena i monitoring operativnog rizika.

Svaki organizacioni deo imenuje iskusnog zaposlenog za upravljanje operativnim rizikom, koji osim što radi kao menadžer operativnog rizika u svom organizacionom delu, predstavlja i vezu sa Službom operativnih rizika. Ovi službenici se zovu partneri operativnog rizika.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Shodno svojim potrebama, svaki organizacioni deo može oformiti specijalni organizacioni deo za upravljanje operativnim rizikom.

Služba tržišnih rizika (MRD), kao deo Sektora za upravljanje rizikom, odgovorna je za nezavisno merenje, praćenje i kontrolu tržišnog, rizika likvidnosti, rizika zemlje i ulaganja. Odgovornosti službe uključuju:

- Nezavisno merenje i praćenje tržišnog rizika,
- Nezavisno izveštavanje višem rukovodstvu na lokalnom nivou i nivou Grupe,
- Primenu politika i procedura tržišnog rizika,
- Usklađenost sa grupnim Politikama i Procedurama tržišnog rizika,
- Nezavisnu kontrolu aktivnosti u vezi sa sredstvima i likvidnošću,
- Praćenje trgovačkih, investicionih i limita druge ugovorne strane.

U okviru odeljenja vrši se priprema nezavisnih izveštaja o tržišnom riziku koji se prezentuju višem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, uključujući Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Komitet za rizike, kao najviši organ odgovoran za tržišnu kontrolu i upravljanje sa odgovornostima u pogledu tržišnog rizika koje uključuju:

- odobrenje limita tržišnog rizika i metodologije osnovnog merenja,
- revidiranje Politika tržišnog rizika i sveobuhvatne kontrolne strukture,
- pracenje usklađenosti i primene grupnih Politika i Procedura,
- kontrola profila tržišnog rizika Banke i rešavanje ključnih pitanja tržišnog rizika.

Banka osigurava da sve materijalne pozicije koje su izložene tržišnim rizicima budu uključene u sistem za merenje tržišnog rizika.

Služba za Basel II i modeliranje - Osnovne odgovornosti ove službe su razvoj i primena pristupa zasnovanog na internom rejtingu (IRB), a sve u skladu sa Basel regulativom i Direktivom za kapitalne zahteve (CRD); merenje i praćenje internih kapitalnih zahteva i upravljanje rizicima vezanim za regulatorne zahteve, kao što su pracenje kvaliteta aktive (AQR) i sprovođenje stres testova. Ova služba izveštava rukovodioca Sektora za upravljanje rizicima kao i odgovarajuće Odbore Banke .

Ključne odgovornosti Službe Basel II i modeliranja su:

- ✓ Učestvovanje u proceni kvaliteta aktive u skladu sa zahtevima Grupe, NBS i ECB.
- ✓ Razvoj, implementacija i validacija IRB modela za procenu kreditnog rizika i obračun verovatnoće neizmirenja obaveza (PD parametar), procene gubitka usled nastanka neizmirenja obaveza (LGD parametar) i vrednosti izloženosti (EAD)
- ✓ Merenje i praćenje parametra rizika i obračun internih kapitalnih zahteva i kapitalne adekvatnosti u okviru procesa Interne procene kapitalne adekvatnosti (ICAAP) i priprema odgovarajućih izveštaja namenjenih menadžmentu, kao i izveštaja namenjenih regulatoru i Grupi (COREPs, SREP);
- ✓ Priprema stres testova
- ✓ Basel III izveštavanje

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- ✓ Podrška organizacionim jedinicama u korišćenju IRB modela u procesu donošenja odluka i razvoj i upotreba risk matrica;
- ✓ Podrška u implementaciji projekata Sektora za upravljanje rizicima (projekti u skladu sa Grupom / Evropskom centralnom bankom i Narodnom bankom Srbije)
- ✓ Praćenje regulatornih zahteva; izrada procene uticaja; inicijacija i upravljanje odgovarajućim projektima.

Obuhvatnost i vrste izveštavanja o rizicima

Banka redovno izveštava NBS na način i u rokovima definisanim bliže od strane NBS, Odlukom o izveštavanju banaka. Pored izveštaja koji se sastavljaju za potrebe izveštavanja NBS, pripremaju se i druge informacije spram potreba menadžmenta koje su neophodne za donošenje poslovnih odluka.

Pored redovnih izveštaja Banka priprema i ad hoc izveštaje a u skladu sa zahtevom regulatornog tela odnosno menadžmenta Banke. Ovi izveštaji se sastavljaju po potrebi.

Služba kreditne kontrole i Služba za Basel II i modeliranje, koje posluju u okviru Sektora za upravljanje rizicima vrše merenje i procenu izloženosti kreditnom riziku, prate i izveštavaju o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja nadležnih organa odlučivanja i Grupe sačinjavaju se mesečno i kvartalno u zavisnosti od definisane dinamike i smernica Grupe.

Služba tržišnih rizika, u okviru svog delokruga vrši pripremu nezavisnih izveštaja, uključujući i različite stres testove o tržišnom riziku, riziku likvidnosti, riziku zemlje i investicionom riziku, na dnevnom, nedeljnom, mesečnom ili kvartalnom nivou, koji se prezentuju višem rukovodstvu na nivou Banke i Grupe, uključujući Izvršni odbor Banke, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO), i Komitet za rizike.

Služba operativnih rizika redovno sačinjava izveštaje o operativnim rizicima i dostavlja ih menadžmentu Banke, Izvršnom odboru, Komitetu za operativni rizik, Komitetu za rizike i Odboru za reviziju, a sačinjava i izveštaje po zahtevu.

3. KAPITAL BANKE

3.1. Upravljanje kapitalom

Pri upravljanju kapitalom, Banka ima za cilj da očuva sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti. Istovremeno, Banka nastoji održati optimalnu strukturu kapitala tako da, s jedne strane, umanjuje troškove kapitala i poveća prinos na kapital, i da, s druge strane, obezbedi stabilnost sopstvenog poslovanja i sigurnost svojim deponentima i akcionarima.

Banka kontinuirano upravlja kapitalom kako bi ostvarila sledeće:

- obezbedila usaglašenost sa zahtevima u vezi sa kapitalom koji su definisani od strane Narodne banke Srbije;
- obezbedila adekvatan nivo kapitala za nastavak poslovanja po načelu stalnosti poslovanja; i
- Održala kapital na nivou koji će omogućiti budući razvoj poslovanja.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

3.2. Opis osnovnih karakteristika svih elemenata koji se uključuju u obračun kapitala

Ukupan kapital Banke se sastoji od osnovnog i dopunskog kapitala, elemenata koji umanjuju osnovni kapital i odbitnih stavki od ukupnog kapitala.

- Osnovni kapital čini akcijski kapital po osnovu običnih akcije, emisona premija, rezerve iz dobiti, neraspoređeni dobitak/gubitak, kapitalna dobit/gubitak po osnovu otkupljenih sopstvenih akcija, i nematerijalna ulaganja kao odbitne stavke osnovnog kapitala.
- Dopunski kapital čini nominalna vrednost uplaćenih prioritetnih kumulativnih akcija I deo pozitivnih revalorizacionih rezervi obračunatih po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju, a koje se odnose se na državne zapise Republike Srbije.
- Odbitne stavke od osnovnog kapitala čine nematerijalna ulaganja, gubitak tekuće i predhodnih godina i iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama.
- Odbitne stavke od ukupnog kapitala su učešća u kapitalu banaka ili drugih finansijskih organizacija koja prelaze 10% kapitala organizacije u koju se ulaze kao i 10% kapitala banke koja vrši ulaganja. Banka ne poseduje hibridne instrumente, odnosno subordinirane instrumente, te osim revalorizacionih rezervi nema drugih elementa dopunaskog kapitala.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama obračunata je po metodologiji koju je Narodna banka Srbije propisala u Odluci o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135-2014, 25/2015 i 38/2015).

Prema navedenoj Odluci, Banka je dužna da kvartalno obračunava rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki. Ukoliko je ovaj iznos veći od iznosa ispravki vrednosti proknjiženih na teret bilansa uspeha, Banka je obavezna da utvrdi potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Potrebna rezerva za procenjene gubitke po bilananoj aktivi i vanbilansnim stavkama je u ukupnom iznosu RSD 23,557,706 na dan 31.12.2015. godine odbitna stavka od osnovnog kapitala, saglasno tacki 12.Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Podaci o kapitalnoj poziciji

Sledeća tabela daje prikaz strukture i visine regulatornog na dan 31. Decembar 2015.

Redni br.	Naziv pozicije	Iznos
I	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	12,994,745
1.	OSNOVNI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	41,032,734
1.1.	Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	25,422,400
1.2.	Emisiona premija	6,051,999
1.3.	Rezerve iz dobiti	9,558,335
1.4.	Neraspoređena dobit iz ranijih godina	0
1.5.	Dobit iz tekuće godine	0
1.6.	Manjinska učešća u podređenim društvima	0
1.7.	Ostale pozitivne konsolidovane rezerve	0
2.	ODBITNE STAVKE OD OSNOVNOG KAPITALA	28,037,990
2.1.	Gubici iz prethodnih godina	2,664,792
2.2.	Gubitak tekuće godine	0
2.3.	Nematerijalna ulaganja	1,815,492
2.4.	Stečene sopstvene akcije banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	0
2.5.	Iznos akcija banke uzetih u zalogu, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	0
2.6.	Regulatorna usklađivanja vrednosti:	23,557,706
2.6.1.	Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju	0
2.6.2.	Ostale neto negativne revalorizacione rezerve	0
2.6.3.	Dobit po osnovu obaveza banke vrednovanih prema fer vrednosti koja je ostvarena zbog promene kreditnog rejtinga banke	0
2.6.4.	Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	23,557,706
2.7.	Ostale negativne konsolidovane rezerve	0
II	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	67,082
1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	67,082
1.1.	DOPUNSKI KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	4,800
1.2.	Emisiona premija po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija	0
1.3.	Deo revalorizacionih rezervi banke	62,282
1.4.	Hibridni instrumenti	0
1.5.	Subordinirane obaveze	0

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

1.6.	Višak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebnih rezervi iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	0
2.	ODBITNE STAVKE OD DOPUNSKOG KAPITALA	0
2.1.	Stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije	
2.2.	Potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom	
2.3.	Iznos preferencijalnih kumulativnih akcija banke uzetih u zalogu	
2.4.	Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	
III	UKUPAN KAPITAL	13,041,347
1.	UKUPAN KAPITAL PRE ODUZIMANJA ODBITNIH STAVKI	41,099,816
2.	ODBITNE STAVKE OD KAPITALA	20,479
	Od čega umanjene osnovnog kapitala	10,240
	Od čega umanjene dopunskog kapitala	10,239
2.1.	Direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica	
2.2.	Ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica	
2.3.	Ukupan iznos direktnih i indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne instrumente i subordinirane obaveze, koji prelazi 10% zbira osnovnog i dopunskog kapitala banke za koju se obračunava kapital	
2.4.	Iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru	
2.5.	Manjak izdvojenih ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti u odnosu na očekivane gubitke	
2.6.	Iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka kada druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana	
2.7.	Potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim s bankom ili prema zaposlenima u banci koje je banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih sa drugim licima	
IV	NAPOMENE	
	Pozitivan/negativan iznos razlike između ukupne ispravke vrednosti bilansne aktive, rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama i potrebne rezerve iz dobiti s jedne strane i iznosa ukupnih očekivanih gubitaka prema IRB pristupu s druge strane	
	Iznos ispravki vrednosti, rezervisanja i potrebne rezerve iz dobiti banke	
	<i>Od čega na grupnoj osnovi</i>	
	<i>Od čega na pojedinačnoj osnovi</i>	
	Iznos očekivanog gubitka prema IRB pristupu	
	Bruto iznos subordiniranih obaveza	

EUROBANK A.D. BEOGRAD

Obelodanjivanje podataka i informacija na dan 31. 12. 2015. godine

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Podaci o osnovnim karakteristikama finansijskih instrumenata koji se uključuju u obračun kapitala banke

Karakteristike instrumenta	Opis	Opis
Emitent	Eurobank a.d. Beograd	Eurobank a.d. Beograd
Tretman u skladu s propisima		
Tretman u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala	Instrument osnovnog kapitala	Instrument dopunskog kapitala
Individualni/grupni/individualni i grupni nivo uključivanja instrumenta u kapital na nivou grupe		
Tip instrumenta	Obične akcije	Kumulativne preferencijalne akcije
Iznos koji se priznaje za potrebe izračunavanja regulatornog kapitala (u hiljadama dinara, sa stanjem na dan poslednjeg izveštavanja)	25,422,400	4,800
Nominalna vrednost instrumenta	25,422,400	4,800
Računovodstvena klasifikacija	Aksijski kapital	Aksijski kapital
Inicijalni datum izdavanja instrumenta	Emitent je imao XVI emisija akcija počev od 1997. godine, zaključno sa 2008. godinom.	2003. godina
Instrument s datumom dospeća ili instrument bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
Originalni datum dospeća	Bez datuma dospeća	Bez datuma dospeća
Da li postoji pravo prevremenog otkupa (call option) na strani emitenta	Ne	Ne
Prvi datum aktiviranja prava prevremenog otkupa		
Naknadni datumi aktiviranja prava prevremenog otkupa (ako je primenljivo)		
<i>Kuponi/dividende</i>		
Fiksne ili promenljive dividende/kuponi	Promenljivi	Promenljivi
Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi s vremenom isplate dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo

EUROBANK A.D. BEOGRAD

Obelodanjivanje podataka i informacija na dan 31. 12. 2015. godine

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Potpuno diskreciono pravo, delimično diskreciono pravo ili bez diskrecionog prava u vezi sa iznosom dividendi/kupona	Potpuno diskreciono pravo	Potpuno diskreciono pravo
Mogućnost povećanja prinosa (step up)	Ne	Ne
Nekumulativne ili kumulativne dividende/kuponi	Nekumulativne	Kumulativne
Konvertibilan ili nekonvertibilan instrument	Nekonvertibilan	Nekonvertibilan
Ako je konvertibilan, uslovi pod kojima može doći do konverzije		
Ako je konvertibilan, delimično ili u celosti konvertibilan		
Ako je konvertibilan, stopa konverzije		
Ako je konvertibilan, obavezna ili dobrovoljna konverzija		
Ako je konvertibilan, instrument u koji se konvertuje		
Ako je konvertibilan, emitent instrumenta u koji se konvertuje		
Mogućnost otpisa	Ne	Ne
Ako postoji mogućnost otpisa, uslovi pod kojima može doći do otpisa		
Ako postoji mogućnost otpisa, delimičan otpis ili otpis u celosti		
Ako postoji mogućnost otpisa, privremen ili trajan otpis		
Ako je otpis privremen, uslovi ponovnog priznavanja		
Tip instrumenta koji će se pri likvidaciji naplatiti neposredno pre navedenog instrumenta	Kumulativne preferencijalne	

4. KAPITALNI ZAHTEVI I PROCES INTERNE PROCENE ADEKVATNOSTI KAPITALA

4.1. Pokazatelj adekvatnosti kapitala

Održavanje adekvatnog nivoa kapitala je jedan od glavnih ciljeva upravljanja rizicima Banke. Adekvatnost kapitala se održava u skladu sa regulatornim propisima na nivou većem od 12%.

Redni br..	Naziv	Iznos	Pokivenost osnovnim kapitalom	Pokivenost dopunskim kapitalom
		1	2	3
I	KAPITAL	13,041,347		
1.	UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	12,984,504		
2.	UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	56,842		
II	KAPITALNI ZAHTEVI	9,841,418		
1.	KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	8,162,703	8,162,703	
1.1.	Standardizovani pristup (SP)	68,022,521		
1.1.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0		
1.1.2.	Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0		
1.1.3.	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	0		
1.1.4.	Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0		
1.1.5.	Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0		
1.1.6.	Izloženosti prema bankama	1,784,854		
1.1.7.	Izloženosti prema privrednim društvima	29,767,428		
1.1.8.	Izloženosti prema fizičkim licima	21,974,848		
1.1.9.	Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	9,548,702		
1.1.10.	Dospela nenaplaćena potraživanja	960,506		
1.1.11.	Visokorizične izloženosti	0		
1.1.12.	Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0		
1.1.13.	Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0		
1.1.14.	Ostale izloženosti	3,986,183		
1.2.	Pristup zasnovan na internom rejtingu (IRB)			
1.2.1.	Izloženosti prema državama i centralnim bankama			
1.2.2.	Izloženosti prema bankama			
1.2.3.	Izloženosti prema privrednim društvima			
1.2.4.	Izloženosti prema fizičkim licima			

EUROBANK A.D. BEOGRAD

Obelodanjivanje podataka i informacija na dan 31. 12. 2015. godine

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

1.2.4.1.	Izloženosti prema fizičkim licima koje su obezbeđene hipotekama na nepokretnostima			
1.2.4.2.	Kvalifikovane revolving izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.4.3.	Ostale izloženosti prema fizičkim licima			
1.2.5.	Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.1.	Primenjeni pristup:			
1.2.5.1.1.	Pristup jednostavnih pondera rizika			
1.2.5.1.2.	PD/LGD pristupa			
1.2.5.1.3.	Pristup internih modela			
1.2.5.2.	Vrste izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja			
1.2.5.2.1.	Vlasnička ulaganja kojima se trguje na berzi			
1.2.5.2.2.	Vlasnička ulaganja kojima se ne trguje na berzi ali su u dovoljno diversifikovanim portfolijima			
1.2.5.2.3.	Ostala vlasnička ulaganja			
1.2.5.2.4.	Vlasnička ulaganja na koje banka primenjuje standardizovani pristup kreditnom riziku			
1.2.6.	Izloženosti po osnovu ostale imovine			
2	KAPITALNI ZAHTEV ZA RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU NEIZMIRENIH TRANSAKCIJA	0	0	
3	KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	246,037	246,037	
3.1.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanih pristupa	246,037	246,037	
3.1.1.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	245,932	245,932	
3.1.2.	Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	105	105	
3.1.3.	Kapitalni zahtev za devizni	0	0	
3.1.4.	Kapitalni zahtev za robni rizik	0	0	
3.2.	Kapitalni zahtevi za cenovni, devizni i robni rizik izračunati primenom pristupa internih modela	0	0	
4	KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	1,432,679	1,432,679	
4.1.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	1,432,679	1,432,679	
4.2.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa	0	0	
4.3.	Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom naprednog pristupa	0	0	
5	POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	9,841,418	9,841,418	0
III	POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	15.90%		

4.2. Regulatorni kapitalni zahtevi

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, Banka izračunava kapitalne zahteve za sledeće rizike:

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- kreditni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- tržišni rizik – primenom standardizovanog pristupa;
- operativni rizik – primenom pristupa osnovnog indikatora;
- rizik druge ugovorne strane – primenom složenog metoda;
- rizik izmirenja/isporuke.

Svi kapitalni zahtevi u iznosu od RSD 9,841,418 hiljada, koje je Banka obračunala, pokriveni su osnovnim kapitalom Banke.

4.3. Interna procena adekvatnosti kapitala

Proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) ima za cilj identifikaciju i procenu rizika kojima je Banka izložena u svom poslovanju; utvrđivanje materijalne značajnosti rizika i njihovu alokaciju; ocenu adekvatnosti uspostavljenih sistema za praćenje rizika i tehnika za njihovo ublažavanje/izbegavanje; kvantifikaciju internog kapitala Banke, a sve to u cilju obezbeđivanja kontinuirane adekvatnosti kapitala i održavanja usklađenosti poslovanja Banke sa njenim izabranim rizičnim profilom.

Spomenuti proces interne procene adekvatnosti kapitala, Banka zasniva na interno utvrđenoj politici koja odražava specifičnosti same Banke, odnosno njenu veličinu, organizaciju i obim poslovanja, kao i kvantitet i kvalitet dostupnih kompetencija i podataka, a ocenjuje adekvatnost kapitala Banke prvenstveno iz poslovne perspektive same Banke. Politika interne procene adekvatnosti kapitala, kao i svi drugi interni akti vezani za upravljanje rizicima, usklađeni su sa okvirom i smernicama postavljenim Strategijom upravljanja rizicima.

U okviru ICAAP procesa Banka je uspostavila Strategiju upravljanja kapitalom i Plan upravljanja kapitalom. Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- strateške ciljeve i period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala koji može podržati faktore poput očekivanog rasta plasmana, budućih izvora sredstava i korišćenja istih, politiku dividendi kao i svaku promenu minimalnog iznosa regulatornog kapitala;
- plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na raspoloživi interni kapital.

Banka je obezbedila implementaciju i sprovođenje ICAAP-a na kontinuiranoj osnovi kao i dokumentovanost procesa koji odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti banke, a u skladu sa strategijom i politikama za upravljanje rizicima, kao i strategijom upravljanja kapitalom. U širem smislu ICAAP uključuje sve aktivnosti Banke povezane s upravljanjem rizicima unutar Banke, od dnevnog upravljanja rizikom do strateškog upravljanja kapitalom Banke.

Osnovni cilj ICAAP-a je dugoročno obezbeđivanje dovoljnosti kapitala Banke za pokriće svih materijalno značajnih rizika kojima je Banka izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, kao i adekvatnost njegove strukture i visine u naglašeno nepovoljnim („stresnim“) uslovima, putem uvođenja i primene odgovarajućih procesa, procedura i sistema. Dodatni cilj uspostavljanja ICAAP-a predstavlja upravljanje

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

odnosom rizika i prinosa koje se temelji na analizi prakse preuzimanja rizika Banke kao i efikasnosti korišćenja sopstvenog kapitala uspostavljanjem sistema:

- ograničenja (limita) rizičnosti,
- alokacije ukupnih internih kapitalnih zahteva i
- strateškog planiranja.

Kako bi ostvarila sve navedene ciljeve, Banka zasniva svoj proces interne procene adekvatnosti kapitala (ICAAP) na sveobuhvatnom objedinjavanju aktivnosti usmerenih na upravljanje rizicima, kapitalom, poslovanjem i održavanjem likvidnosti. Ove aktivnosti se prevashodno odnose na planiranje i stalni nadzor, kao i na kontinuirano unapređenje ICAAP procesa kako bi se obezbedili visoki standardi procene i upravljanja kapitalom banke.

Nadziranje ICAAP procesa i krajnja odgovornost za funkcionisanje istog je u rukama Upravnog odbora Banke. Upravni odbor ima vodeću ulogu u razvoju Banke kao institucije svesne rizika kojima se izlaže u svom poslovanju i u održanju grupne strategije upravljanja rizikom na visoko-sofisticiranom nivou. Njegova vizija i rukovođenje su oličeni u sklonosti ka preuzimanju rizika Banke koji je definisan kao skup sveobuhvatnih mera koje opisuju nivo rizika koji je Banka spremna da prihvati.

Faze ICAAP-a:

ICAAP obuhvata sledeće faze:

- *Identifikaciju materijalno značajnih rizika za Banku;*

Jedna od osnovnih komponenti ICAAP procesa je i identifikovanje i procena trenutnih i potencijalnih rizika kojima je Banka izložena, u smislu njihove materijalne značajnosti. Ovakvim pristupom Banka uspeva da usmeri raspoložive resurse i pažnju menadžmenta na one rizike koji bi eventualno mogli da ugroze njeno poslovanje ili kapitalnu poziciju, istovremeno obezbeđujući pravilan nadzor i adekvatnu kontrolu nad svim materijalno značajnim rizicima. Materijalno značajni rizici se mere kvantitativno ili kvalitativno, u zavisnosti od prirode samog rizika. U skladu sa propisanom Metodologijom za procenu materijalne značajnosti Banka specificira materijalnost svake pojedinačne vrste rizika postavljanjem minimuma materijalnosti na procenu verovatnoće njegove realizacije i na procenu intenziteta njegovog uticaja. Interno procenjeni profil rizičnosti, do kojeg je Banka došla nakon sprovedene analize materijalnosti i samoprocene izloženosti svog poslovanja rizicima sadrži sledeće materijalno značajne rizike:

- ✓ Kreditni rizik¹
- ✓ Kreditno-devizni rizik
- ✓ Rezidualni rizik
- ✓ Rizik zemlje
- ✓ Rizik koncentracije koji proizilazi iz velikih izloženosti
- ✓ Operativni rizik
- ✓ Tržišni rizici²

¹ Uključuje rizik druge ugovorne strane

² Uključuje cenovni i devizni rizik

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- ✓ Kamatni rizik (u bankarskoj knjizi)
- ✓ Rizik usklađenosti poslovanja
- ✓ Reputacioni rizik
- ✓ Upravljački rizik
- ✓ Poslovni rizik
- ✓ Strateški rizik
- ✓ Rizik koncentracije koji se odnosi na grupe izloženost i sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i sl.
- ✓ Rizik koncentracije koji se odnosi na instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.
- ✓ Rizik likvidnosti
- ✓ Rizik ulaganja
- ✓ Bazni rizik
- ✓ Rizik opcija
- ✓ Rizik krive prinosa (yield curve risk).

Za sve identifikovane materijalno značajne rizike Banka kao zaštitu koristi najpre adekvatne mere kontrole i upravljanja rizikom budući da shvata činjenicu da je proaktivni pristup u upravljanju pojedinim rizicima najbolja zaštita kao i da nije pogodno koristiti kapital kao zaštitu od svih identifikovanih i materijalnih rizika (kapitalna relevantnost, odnosno osetljivost rizika). Stoga Banka sve materijalno značajne rizike deli na:

- Kapitalno relevantne – one vrste materijalno značajnih rizika za koje Banka smatra da mora osigurati kapitalnu zaštitu poslovanja i
- Kontrolno relevantne – one vrste rizika koje, uprkos svojoj materijalnoj značajnosti, ne zahtevaju eksplicitnu kapitalnu zaštitu, odnosno Banka ih tretira putem odgovarajućeg kontrolno-upravljačkog okvira.

U okviru procene nivoa internog kapitala, Banka je sledeće vrste rizika indentifikovala kao materijalno značajne i kapitalno relevantne i za njih, u skladu sa internim metodologijama obračunala interne kapitalne zahteve:

- ✓ Kreditni rizik³
- ✓ Kreditno-devizni rizik
- ✓ Rezidualni rizik
- ✓ Rizik zemlje
- ✓ Rizik koncentracije koji proizilazi iz velikih izloženosti
- ✓ Operativni rizik
- ✓ Tržišni rizici⁴
- ✓ Kamatni rizik (u bankarskoj knjizi)
- ✓ Rizik usklađenosti poslovanja
- ✓ Reputacioni rizik
- ✓ Upravljački rizik

³ Uključuje rizik druge ugovorne strane

⁴ Uključuje cenovni i devizni rizik

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- ✓ Poslovni rizik
- ✓ Strateški rizik

Materijalno značajni rizici za koje Banka, u cilju odbrane od negativnih posledica koje mogu imati na poslovanje Banke, primenjuje kontrolno-upravljačke mehanizme i ne izdvaja interne kapitalne zahteve su sledeci:

- ✓ Rizik koncentracije koji se odnosi na grupe izloženost i sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i sl.
- ✓ Rizik koncentracije koji se odnosi na instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i istrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.
- ✓ Rizik likvidnosti
- ✓ Rizik ulaganja
- ✓ Bazni rizik
- ✓ Rizik opcija
- ✓ Rizik krive prinosa (yield curve risk).

- *Izračunavanje internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike koji važe za Banku*

Osnovu za obračun internih kapitalnih zahteva Banke, a samim tim posledično i osnovu za planiranje kapitalnih potreba Banke predstavljaju Strategija upravljanja kapitalom, Strategija upravljanja rizicima i Politika sklonosti ka preuzimanju rizika kojom Banka prevashodno određuje svoju sklonost ka preuzimanju ukupnog rizika u svom poslovanju. Banka za potrebe obračuna internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne vrste rizika za koje je utvrdila kapitalnu relevantnost koristi sledeće pristupe:

- **Kreditni rizik:** Internu procenu kreditnog rizika na nivou kreditnog portfolija Banka vrši primenom Monte Carlo metoda za simulaciju raspodele verovatnoće gubitka na kreditnom portfoliju. Interni kapitalni zahtev za kreditni rizik banka određuje kao value at risk (VaR) koji odgovara ovoj raspodeli verovatnoće sa zadatim nivoom poverenja od 99.9% umanjen za očekivani gubitak na nivou portfolija. Nivo poverenja banka postavlja u skladu sa svojom interno definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika. Osnovna pretpostavka modela na bazi koga se vrši simulacija jeste da performanse svakog pojedinačog dužnika u periodu posmatranja zavise od:
 - buduće realizacije jedinstvenog sistematskog faktora-koji reprezentuje stanje lokalne ili globalne ekonomije -i
 - sopstvenog faktora rizika, koji je nezavisan za svakog dužnika.

U okviru pomenutog pristupa, Banka kao najvažnije parametre za procenu kreditnog rizika koristi PD, LGD i EAD, koje procenjuje na bazi istorijskog iskustva banke, i default korelacije čiju aproksimaciju vrši primenom odgovarajuće Bazel II IRB formule za korelaciju. Nakon što se završi obračun i dobije simulirana raspodela verovatnoće gubitka koji bi banka mogla pretrpeti na svom kreditnom portfoliju u narednih godinu dana, interni kapitalni zahtev se određuje kao value at risk sa zadatim nivoom poverenja odnosno kao 99.9 percentil dobijene raspodele.

Dobijena cifra predstavlja interni kapitalni zahtev za kreditni rizik u okviru koga Banka, na osnovu metodologije za određivanje internog kapitalnog zahteva za materijalno značajne rizike takođe pokriva i sledeće vrste rizika:

- kreditni rizik u užem smislu,

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- rizik koncentracije⁵,
- kreditno-devizni rizik,
- rizik zemlje,
- rezidualni rizik.

Kreditno-devizni rizik: Budući da je veliki deo portfolija indeksiran u stranoj valuti, a imajući u vidu volatilnost deviznih kurseva, osim kreditnog rizika u užem smislu, banka je takođe izložena i kreditno-deviznom riziku. Procenu ovog rizika, Banka vrši u okviru obračuna internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik a na bazi istorijskih default stopa u različitim valutama izloženosti, i na bazi korelacije između volatilnosti default stopa i volatilnosti deviznih kurseva.

Rizik zemlje: Rizik zemlje predstavlja još jednu vrstu rizika koja se materijalizuje u formi kreditnog rizika. Banka je izložena ovom riziku kod dužnika koji posluju ili rade u inostranstvu. Ovaj rizik, Banka procenjuje na bazi osnovnih procena PD i LGD parametara koje dalje usklađuje na bazi očekivane stope defaulta zemlje klijenta i potencijalnog efekta defaulta zemlje na PD ili LGD dužnika iz te zemlje.

Rezidualni rizik: Rezidualni rizik se odnosi na mogućnost da tehnike ublažavanja kreditnog rizika koje banka primenjuje zapravo ne budu efikasne i ne pokriju mogući gubitak u onoj meri u kojoj banka to trenutno očekuje. Ovaj rizik se, Banka je obuhvatila u okviru obračuna internog kapitalnog zahteva za kreditni rizik kroz korišćenje obračunatog prosečnog LGD parametra koji odgovara ukupnoj izloženosti i zatim je isti primenjen na sve izloženosti nezavisno od raspoloživog iznosa kolaterala. Budući da je ovaj parametar pokazao stabilnost tokom vremena, Banka je pretpostavila da je u njegov obračun već uključen rezidualni rizik.

Rizik koncentracije: Budući da je kao metod procene rizika kreditnog portfolija odabran Monte Carlo metod za simulaciju raspodele verovatnoće portfolio gubitka, rizik koncentracije je na taj način već obuhvaćen obračunom kapitalnog zahteva za kreditni rizik. Naime, u onim simulacijama u kojima neka ili više velikih izloženosti defaultiraju, obračunati iznos gubitka na portfolio biće znatno veći nego inače. Ovi iznosi pomeraju čitavu raspodelu portfolio gubitaka udesno u odnosu na portfolio u kojem nema takve koncentracije izloženosti. Ovo takođe povećava procenjeni value at risk parameter u odnosu na portfolio u kojem nema takve koncentracije izloženosti, dok očekivani gubitak, koji je prosto utvrđen na bazi PD i LGD parametara, i na koji nema uticaja to da li su ovi parametri primenjeni na manji broj velikih ili veliki broj malih pojedinačnih izloženosti, ostaje nepromenjen. Kao rezultat, kapitalni zahtev, obračunat kao razlika između obračunatog value at risk parametra i očekivanog gubitka na taj način biće veći za iznos koji u suštini predstavlja dodatni kapitalni zahtev za rizik koncentracije.

Kako bi procenila ukupni interni kapitalni zahtev za kreditni rizik Banka vrši stres testiranje kreditnog rizika a na osnovu interno utvrđene metodologije za stres testiranje kreditnog rizika. Korišćena metodologija se zasniva na pretpostavci da pod stresnim uslovima, stope defaulta i stope gubitka mogu biti značajno više, a stope oporavka znatno niže od stopa koje su trenutno očekivane. Uz to, default korelacije takođe mogu porasti u odnosu na bazni scenario.

⁵ Odnosi se na rizik koncentracije koji proizilazi iz velikih izloženosti

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Kako bi odredila adekvatan stresni scenario, banka analizira istorijske stope defaulta i njihovu volatilnost, kao i njihovu korelaciju sa drugim tržišnim i makroekonomskim faktorima. Osim istorijskog iskustva, banka primenjuje ekspertsko iskustvo ili odgovarajuće modele kako bi projektovala nivo ključnih faktora i njihov uticaj na glavne parametre rizika za banku. Banka sprovodi slične analize za LGD parametar i druge parametre rizika.

Na bazi identifikovanih trendova, istorijske i projektovane volatilnosti, veza između parametara rizika i tržišnih i makroekonomskih faktora i njihovog značaja, banka određuje odgovarajući stresni scenario ili scenarija, koji reflektuju negativne, čak ekstremne, ali, iako ne naročito verovatne, ipak moguće uslove poslovanja.

Interni kapitalni zahtev za kreditni rizik u stresnim uslovima banka izračunava na sličan način kao u osnovnom scenariju, naime, koristeći istu metodologiju, samo stresirane parametre za obračun.

Razliku između inicijalnog potrebnog kapitala u skladu sa definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika i potrebnog kapitala izračunata na osnovu stres testa, Banka tretira kao dodatni kapitalni zahtev.

Dodatno, Banka uticaj negativnih scenarija na kreditni rizik analizira i sa stanovišta uticaja ovog tipa rizika na raspoloživi interni kapital. Stresna scenarija su najpre definisana kao šokovi na potrebnu rezervu za kreditne gubitke. Zbog strukture raspoloživog internog kapitala i potencijalnog uticaja koji bi izmena potrebne rezerve imala na regulatorni kapital, Banka meri uticaj stresa na raspoloživi interni kapital za tekuću godinu. Sektor za upravljanje rizicima analizira razne vrste stresnih scenarija koji mogu uticati na profit i kapital a koji obuhvataju efekte koji mogu proizići iz uticaja kreditnog rizika usled povećanja stope problematičnih kredita, kreditno-deviznog rizika i rizika koncentracije.

- **Tržišni rizik:** U okviru ICAAP-a, banka vrši obračun internog kapitalnog zahteva za tržišni rizik na bazi prilagođenog pristupa a na osnovu rezultata iz Stuba 1 Basela. Korišćeni pristup se zasniva na rekalkulaciju izračuna kapitalnog zahteva po standardizovanom pristupu za tržišni rizik, koji je kalibriran na desetodnevni VaR sa 99.9% nivoom poverenja, na ciljani VaR sa nivoom poverenja koji odgovara interno usvojenoj sklonosti ka preuzimanju rizika. Banka dalje utvrđuje interni kapitalni zahtev za tržišni rizik množenjem pojedinačnih minimalnih kapitalnih zahteva za tržišni rizik, utvrđenih na osnovu korišćenja standardizovanog pristupa sa multiplikatorom utvrđenim na osnovu formule za prevođenje VaR - a sa standardizovanog na VaR koji se koristi za prilagođeni pristup. Cilj korišćene metodologije je da Banka obračun internog kapitalnog zahteva za tržišni rizik utvrdi u skladu sa svojom usvojenom sklonošću ka preuzimanju rizika. Za svrhe obračuna internih kapitalnih zahteva, Banka je odlučila da koristi interval poverenja od 99.9% koji je u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka preuzimanju rizika, intervalom poverenja koji koristi matična Banka i koji aproksimativno odgovara eksternom kreditnom rejtingu A- (S&P) Banaka, tj. A3 (Moody's) rejtingu. To znači da Banka želi da bude u stanju da pokrije neočekivane gubitke sa verovatnoćom od 99.9%.

Budući da se tržišni rizik odnosi na cenovni rizik knjige trgovanja i devizni rizik ukupnih pozicija bilansa stanja, interni kapitalni zahtev za ukupni tržišni rizik Banka obračunava kao zbir

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

internog kapitalnog zahteva za cenovni rizik u knjizi trgovanja i internog kapitalnog zahteva za devizni rizik, utvrđenih na osnovu interno razvijenog prilagodjenog pristupa.

Konačan kapitalni zahtev za ukupni tržišni rizik utvrđuje se nakon sprovedenog stres testiranja. Stres testovi se sprovode na otvorene devizne pozicije, promene kursa valuta, kamatne stope i cene vlasničkih hartija od vrednosti kako bi se procenio uticaj velikih promena finansijskih varijabli na vrednost portfolia Banke i interni raspoloživi kapital.

- **Operativni rizik:** polazi od upotrebe pristupa osnovnog indikatora prema Odluci Narodne banke Srbije kojom se uređuje obračun adekvatnosti kapitala i kapitalnih zahteva za rizike tretirane prvim stubom Basela 2, koji Banka prilagođava svojoj interno utvrđenoj sklonosti ka preuzimanju rizika. Korišćeni prilagođeni pristup se zasniva na rekalkulaciju izračuna kapitalnog zahteva po standardizovanom pristupu za operativni rizik, koji je kalibriran na jednogodišnji VaR sa 99.9% nivoom poverenja, na ciljani VaR sa nivoom poverenja koji odgovara interno usvojenoj sklonosti ka preuzimanju rizika. Banka dalje utvrđuje interni kapitalni zahtev za operativni rizik množenjem minimalnog kapitalnog zahteva za operativni rizik, utvrđenih na osnovu korišćenja standardizovanog pristupa sa multiplikatorom utvrđenim na osnovu formule za prevođenje VaR - a sa standardizovanog na VaR koji se koristi za prilagođeni pristup. Za svrhe obračuna internog kapitalnog zahteva za operativni rizik, Banka je odlučila da koristi interval poverenja od 99.9% koji je u skladu sa definisanom sklonošću Banke ka preuzimanju rizika, intervalom poverenja koji koristi matična Banka i koji aproksimativno odgovara eksternom kreditnom rejtingu A- (S&P) Banaka, tj., A3 (Moody's) rejtingu. Konačan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrđuje nakon sprovedenog stres testiranja primenom scenario analize.
- **Kamatni rizik u bankarskoj knjizi:** pri određivanju visine internog kapitalnog zahteva za kamatni rizik u bankarskoj knjizi, Banka polazi od procene promene ekonomske vrednosti bankarske knjige za narednu godinu koju utvrđuje na bazi projektovanih podataka o gepu kamatne stope i ekspertske procenjenog pondera za standardni kamatni šok. Konačan kapitalni zahtev za ovaj rizik Banka utvrđuje nakon sprovedenog stres testiranja primenom metoda zasnovanog na maksimalnoj promeni istorijskih tržišnih kamatnih stopa za svaku od definisanih vremenskih zona krive prinosa u proteklih pet godina i to samo za one valute u kojima ima značajne izloženosti kamatnom riziku. Pored procene uticaja volatilnosti istorijskih kamatnih stopa na promenu ekonomske vrednosti kamatno osetljivih stavki bankarske aktive na poslednji izveštajni datum, koristeći istu metodologiju Banka sprovodi i stres testiranje na projektovane kapitalne zahteve za kamatni rizik za narednu godinu. U projekciju, Banka dodatno uključuje i projektovana kretanja deviznih kursa.
- **Strateški rizik, reputacioni rizik, rizik usklađenosti poslovanja, poslovni i upravljački rizici:** Materijalna značajnost i kapitalna relevantnost ovih rizika zasniva se na pretpostavci da je Banka izložena ovim rizicima u svom poslovanju usled čestih promena regulatornog i poslovnog okruženja. Kako su ovi rizici stalno prisutni a istovremeno je nemoguće precizno ih kvantifikovati, Banka je grupisala poslovni rizik, upravljački rizik, rizik usklađenosti poslovanja, strateški i reputacioni rizik u jedinstvenu kategoriju rizika za potrebe obračuna internog kapitalnog zahteva i praćenja usaglašenosti rizičnog profila sa definisanom sklonošću ka preuzimanju rizika. U cilju merenja ovih rizika, odabrana je analiza promenljivosti dobiti kao

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

metodologija za kvantifikovanje internih kapitalnih zahteva za ove rizike. U pristupu zasnovanom na analizi promenljivosti, analizira se istorijska promenljivost neto dobiti po osnovu kamata i po osnovu naknada i provizija, pod pretpostavkom da pomenuta neto dobit prati normalnu distribuciju sa određenim nivoom pozdanosti, a kako bi se utvrdio najbolji slučaj neto dobitka koji generešu krediti i depoziti. Izmerena istorijska promenljivosti se dalje skalira prema određenom intervalu pozdanosti od 99.9% utvrđenim u skladu sa sklonošću ka preuzimanju rizika Banke. Interni kapitalni zahtev se obračunava kao razlika tj. odsutpanje naložijeg slučaja dobiti obračunate upotrebom VaR pristupa u odnosu na prosečnu dobit tokom posmatranog perioda.

Pristupe koji će koristiti za izračunavanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne i kapitalno relevantne rizike u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, a u skladu sa Odlukom NBS kojim se uređuje adekvatnost kapitala banke, Banka je utvrdila u okviru svoje Metodologije za određivanje internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike.

- *Utvrđivanje ukupnih internih kapitalnih zahteva;*

Ukupni interni kapitalni zahtevi Banke dobijaju se jednostavnom agregacijom interno procenjenih komponenti ukupnih internih kapitalnih zahteva nakon sprovedenih stress testova za svaki od materijalno značajnih i kapitalno relevantnih rizika. Pristupe koji će koristiti za sprovođenje stres testa za materijalno značajne rizike u procesu interne procene adekvatnosti kapitala, Banka je utvrdila u okviru svojih metodologija za stres testiranje. Kako bi obezbedila sveobuhvatnost procesa testiranja otpornosti na stres Banka razmatra više perspektiva i koristi više paleta tehnika. To uključuje kvantitativne i kvalitativne tehnike koje treba da pruže podršku i dopune upotrebi modela i prošire testiranje otpornosti na stres na područja gde efikasno upravljanje rizikom nalaže veću upotrebu sopstvenih procena. Stres testovi vršiče se radi procene prilagodljivosti kapitalne pozicije Banke mogućim sistemskim pogoršanjima poslovnog okruženja. Na taj način dobija se ukupni interni kapital neophodan za pokriće neočekivanih gubitaka koji proizilaze iz rizičnog profila Banke. Banka takođe vrši predviđanja u pogledu potrošnje kapitala i njegove opšte raspoloživosti, a potom rezultate ovih prognoza integriše u proces strateškog planiranja. Na ovaj način se proverava adekvatnost postojećih planova u slučaju nastanka nepredviđenih okolnosti i razvija set verodostojnih akcionih planova kako bi se ublažio i/ili izbegao uticaj rezultata stresnog scenarija na poslovanje Banke.

- *Poređenje kapitala obračunatog u skladu sa Odlukom kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke i raspoloživog internog kapitala;*
- *Poređenje minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa istom Odlukom i internih kapitalnih zahteva za pojedinačne rizike;*
- *Poređenje zbira minimalnih kapitalnih zahteva izračunatih u skladu sa istom Odlukom i ukupnih internih kapitalnih zahteva.*

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

ICAAP uspostavlja kontinuirano upravljanje svim kategorijama materijalno značajnih rizika i stalnu procenu odgovarajućih okvira upravljanja rizicima. Cilj ovoga je identifikovanje optimalnih načina jačanja strukture upravljanja rizicima, unapređenje postojećih politika i procedura, uspostavljanje novih tehnika ublažavanja i/ili izbegavanja rizika kao i poboljšanje postojećeg načina obračuna internog kapitala Banke. Menadžment Banke snosi odgovornost za upravljanje rizicima i kapitalom, uključujući i usaglašenost poslovanja Banke sa regulatornim zahtevima i internim politikama i procedurama.

Banka sprovodi ICAAP proces na osnovu sledećih dokumenata i odluka/uputstava:

- Zakon o bankama ("Sl. glasnik RS", br. 107/05, 91/2010 i 14/2015)
- Odluka o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke ("Sl. glasnik RS", br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015 i 38/2015)
- Odluka o adekvatnosti kapitala banke ("Sl. glasnik RS", br. 46/2011, 6/2013 i 51/2014)
- Odluka o upravljanju rizicima banke ("Sl. glasnik RS", br. 45/2011, 94/2011, 119/2012, 123/2012, 23/2013, 43/2013, 92/2013, 33/2015 i 61/2015)
- ICAAP Politika
- Metodologija za procenu materijalne značajnosti rizika
- Metodologija internih kapitalnih zahteva za materijalno značajne rizike
- Metodologija za stres testiranje kreditnog rizika
- Metodologija za testiranje tržišnog, kamatnog i rizika likvidnosti
- Metodologija za stres testiranje operativnog rizika

5. KREDITNI RIZIK

5.1. Opis pristupa i metoda koji Banka koristi za obračun ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Za sve plasmane u kreditnom portfoliju Banke vrši se procena obezvređenja, individualna u slučaju individualno značajnih plasmana, odnosno grupna za plasmane koji nisu individualno značajni. Rezultat ove procene je obračunata ispravka vrednosti bilansne aktive, odnosno rezervisanje po osnovu vanbilansnih stavki banke.

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja

Obezvređeni krediti i hartije od vrednosti su oni krediti i hartije od vrednosti za koje Banka utvrdi da nije verovatno da će moći da naplati svu dospelu glavnica i kamatu prema odredbama ugovora o kreditu / hartijama o vrednosti. Pojedinačno obezvređena sredstva su ona sredstva za koja je pojedinačno procenjena da su obezvređena i za koja su priznati procenjeni gubici. Za pojedinačno procenjene stavke, krediti se tretiraju kao obezvređeni čim postoji objektivni dokaz da je nastao procenjeni gubitak.

Banka vrši ispravku vrednosti potraživanja koja predstavljaju procenu Banke o nastalim gubicima u svom kreditnom portfoliju. Glavne komponente ove ispravke su pojedinačne ispravke koje proizilaze iz pojedinačno značajnih izloženosti i opšte ispravke na nivou portfolija koji sadrži homogene izloženosti, a za gubitke koji su nastali, ali nisu identifikovani na pojedinačnom nivou.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana privredi

Za izloženosti prema svim dužnicima sa internim rejtingom od 8 do 10 (na skali od 1 do 11), kao i prema dužnicima sa materijalno značajnom izloženošću sa rejtingom 7, radi se individualna analiza obezvređenja (impairment analysis). U skladu sa zahtevima MRS 39, obračunava se neto sadašnja vrednost procenjenih novčanih tokova za konkretni plasman uzimajući u obzir diskontovane novčane tokove koji mogu doći iz aktivacije kolaterala, kao i, u određenim slučajevima, iz poslovanja klijenta ili iz drugih izvora. Razlika između potraživanja i neto sadašnje vrednosti očekivane naplate predstavlja očekivani gubitak za konkretan plasman i knjiži se kao ispravka vrednosti potraživanja.

Za izloženosti prema dužnicima sa internim rejtingom od 1 do 6, kao i za izloženosti prema dužnicima sa rejtingom 7 ispod praga materijalne značajnosti, ispravka vrednosti bilansne aktive, odnosno rezervisanje po osnovu vanbilansnih stavki banke, obračunava se primenom metodologije za obračun obezvređenja na grupnom nivou. Ova metodologija zasniva se na interno obračunatim parametrima (PD, LGD, faktori umanjenja vrednosti kolaterala, period realizacije kolaterala) koji su procenjeni statistički, a na osnovu istorijskih podataka Banke.

Ispravka vrednosti potraživanja kao posledica obezvređenja plasmana stanovništvu

Klasifikacija potraživanja od stanovništva se zasniva na analizi kašnjenja u izmirivanju obaveza. Neophodne ispravke vrednosti se izračunavaju primenom odgovarajuće stope ispravke na neto izloženost po svakoj grupi proizvoda i po svakoj grupi kašnjenja u izmirivanju obaveza. U slučaju pojedinačne ispravke vrednosti kredita, budući procenjeni tokovi gotovine se diskontuju u skladu sa zahtevima MRS 39, kako bi se došlo do odgovarajućeg iznosa ispravke vrednosti. Pojedinačna procena ispravke vrednosti vrši se za sve klijente sa materijalno značajnom izloženošću, za koje je utvrđen objektivni dokaz obezvređenja, na isti način kao za plasmane privredi.

Za izloženosti ispod praga materijalne značajnosti, ispravka vrednosti bilansne aktive, odnosno rezervisanje po osnovu vanbilansnih stavki banke, obračunava se primenom metodologije za obračun obezvređenja na grupnom nivou. Ova metodologija zasniva se na interno obračunatim parametrima (PD, LGD, faktori umanjenja vrednosti kolaterala, period realizacije kolaterala) koji su procenjeni statistički, a na osnovu istorijskih podataka Banke.

Posebne rezerve za procenjene gubitke

Za plasmane privredi i stanovništvu, a u skladu sa propisima Narodne banke Srbije, Banka takođe obračunava rezerve za procenjene gubitke kao što je definisano Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki i drugim relevantnim propisima Narodne banke Srbije.

Politika otpisa potraživanja

Banka otpisuje kredite / hartije od vrednosti (i sve ispravke vrednosti nastale u vezi sa njima) kada utvrdi da se krediti / hartije od vrednosti ne mogu naplatiti. Ovakav stav se zauzima nakon razmatranja informacija kao što je značajna promena finansijske pozicije dužnika / izdavaoca i to na način da dužnik / izdavalac ne može da izmiri obaveze, ili da prilivi od sredstava obezbeđenja neće biti dovoljni da pokriju celu izloženost. Za standardizovane plasmane u manjim iznosima, odluka o otpisu je obično zasnovana na kašnjenju u izmirenju obaveza. Relevantni organ Banke odobrava svaki otpis, a u skladu sa odlukom Upravnog odbora.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

5.2. Izloženosti nakon računovodstvenih otpisa, izuzimajući efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika, kao i prosečne izloženosti tokom perioda, po klasama izloženosti

U sledećoj tabeli dat je pregled bruto iznosa izloženosti po klasama izloženosti i kategorijama:

Klasa Izloženosti	Bilansne izloženosti		Vanbilansne stavke		Financijski derivati	
	Ukupan iznos	Prosečan iznos	Ukupan iznos	Prosečan iznos	Ukupan iznos	Prosečan iznos
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	34,273,967	37,614,102	458,249	1,537,930	3,500,504	1,515,697
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	104	375	91,950	22,988	0	0
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	441,650	471,832	0	0	94,429	98,362
Izloženosti prema bankama	6,272,153	4,586,118	2,067,781	537,438	105,454	107,129
Izloženosti prema privrednim društvima ⁶	27,698,684	25,857,720	12,366,343	13,265,322	72,286	83,834
Izloženosti prema fizičkim licima ⁷	30,230,285	30,001,703	7,630,653	7,391,404	207	429
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	16,996,742	21,418,067	164,835	247,136	0	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	32,264,691	29,148,030	537,195	399,267	0	0
Ostale izloženosti ⁸	8,735,236	9,850,802	0	0	0	0
Ukupno⁹	156,913,511	158,948,749	23,317,006	23,401,485	3,772,880	1,805,452

⁶ Izloženosti prema privrednim društvima⁶ (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

⁷ Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

⁸ Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

⁹ Banka na izveštajni datum nema izloženosti prema javnim administrativnim telima, međunarodnim organizacijama, visokorizične izloženosti, izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica i izloženosti po osnovu pokrivenih ulaganja u otvorene investicione fondove.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Geografska raspodela po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Bruto izloženost u hiljadama dinara			
	EU	Ostatak Evrope	Srbija	Ostatak sveta
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0	0	38,232,720	0
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	0	0	92,054	0
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0	536,079	0	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0
Izloženosti prema bankama	5,746,309	9	2,685,501	13,570
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	13,125	638,172	37,859,316	655,254
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	1,829	0	37,859,316	0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	66,851	0	17,094,725	0
Dospelu nenaplaćena potraživanja	0	0	32,791,628	10,258
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0
Ostale izloženosti (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	0	0	8,735,236	0
Ukupno	5,828,114	1,174,260	176,321,942	679,081

Podela izloženosti kreditnom riziku prema sektorima ili drugoj ugovornoj strani razvrstanih po klasama izloženosti

Izloženosti prema državama i centralnim bankama

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema državi i centralnim bankama		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Republički organi i organizacije	15,821,818	214,689	0
Centralna banka	18,452,149	243,560	3,500,504
Ukupno	34,273,967	458,249	3,500,504

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Jedinice lokalne samouprave - organi i javne službe jedinica lokalne samouprave	104	91,950	0
Ukupno	104	91,950	0

Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Eksteritorijalne organizacije I tela	441,650	0	94,429
Ukupno	441,650	0	94,429

Klasa izloženosti prema bankama

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema bankama		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Banke u zemlji i ostalo monetarno posredovanje	1,096,065	1,581,413	0
Osiguranje	8,023	0	0
Strane banke	5,168,066	486,368	105,454
Ukupno	6,272,153	2,067,781	105,454

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	1,155,898	20,862	0
Rudarstvo, preradivačka industrija, snabdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	5,909,767	2,014,355	782
snabdevanje električnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	0	0	
Gradjevinarstvo	2,409,955	2,556,739	0
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	10,613,517	3,007,841	0
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	2,018,380	2,907,571	0
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	5,185,383	708,424	71,504
Preduzetnici	142,620	47,188	0
Strana pravna lica, osim banaka	229,501	1,077,049	0
Ostalo	33,663	26,314	0
Ukupno	27,698,684	12,366,343	72,286

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	67,590	31,145	0
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	730,971	238,539	0
snabdevanje elektricnom energijom, gasom, parom I klimatizacija	7	0	
Gradjevinarstvo	204,943	129,086	0
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	993,957	368,658	207
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	272,929	124,656	0
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	253,165	168,920	0
Preduzetnici	1,152,908	312,008	0
Fizička lica	26,498,108	6,242,509	0
Registrovani poljoprivredni proizvođači	0	0	0
Ostalo	55,708	15,134	0
Ukupno	30,230,285	7,630,653	207

* Klasa izloženosti prema fizičkim licima uključuje i izloženosti prema malim i srednjim preduzećima, preduzetnicima i poljoprivrednim proizvođačima u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa ostalih izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)

Sektorska pripadnost	Klasa ostalih izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	5,197	0	0
Rudarstvo, prerađivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	0	0	0
Gradjevinarstvo	0	0	0
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	1,468	0	0
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	0	0	0
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	12,449	0	0
Preduzetnici	6,150	0	0
Stanovništvo	24,828	0	0
Ostalo	8,685,143	0	0
Ukupno	8,735,236	0	0

*Ostalo najvećim delom čine Osnovna sredstva, obavezna rezerva kod Narodne banke Srbije u stranoj valuti i gotovina u blagajni i sredstva na ziro racunu.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti obezbeđenih hipotekama

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti obezbeđenih hipotekama		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	12,380	669	0
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	139,106	19,582	0
Gradjevinarstvo	164,861	8,676	0
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	138,969	106,654	0
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	57,903	12,124	0
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	29,638	4,926	0
Preduzetnici	128,473	12,204	0
Stanovništvo	16,308,933	0	0
Ostalo	16,479	0	0
Ukupno	16,996,742	164,835	0

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Klasa izloženosti dospelih nenaplaćenih potraživanja

Sektorska pripadnost	Klasa izloženosti dospelih nenaplaćenih potraživanja		
	Bilansne izloženosti	Vanbilansne stavke	Finansijski derivati
Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo	72,640	220	0
Rudarstvo, preradjivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	1,894,311	1,158	0
Snabdevanje elektricom energijom, gasom, parom I klimatizacija	5,156	0	0
Gradjevinarstvo	1,196,306	527	0
Trgovina na veliko i trgovina na malo, popravka motornih vozila i motocikala	5,103,581	279,448	0
Saobraćaj i skladištenje, usluge smeštaja i ishrane, informisanje i komunikacije	552,392	439	0
Poslovanje nekretninama, stručne, naučne, inovacione i tehničke delatnosti, administrativne i pomoćne uslužne delatnosti, umetnost, zabava i rekreacija, ostale uslužne delatnosti	507,615	503	0
Preduzetnici	4,912,343	8,174	0
Pravna lica iz oblasti društvenih delatnosti koje se finansiraju iz budžeta	184,117	0	
Stanovništvo	8,308,066	239,657	0
Registrovani poljoprivredni proizvođači	156,591	0	0
Strana pravna lica	10,258		
Ostalo	9,361,316	7,069	0
Ukupno	32,264,691	537,195	0

* Ostalo obuhvata i izloženosti pravnih lica u stečaju.

Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti, dospela nenaplaćena potraživanja i ispravka vrednosti po sektorima

Banka u dospela nenaplaćena potraživanja raspoređuje sva pojedinačna potraživanja po osnovu kojih je dužnik u docnji duže od 90 dana u materijalno značajnom iznosu, s tim što se dužina docnje i materijalni značaj iznosa u docnji utvrđuju na način propisan odlukom kojom se uređuje klasifikacija bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.

EUROBANK A.D. BEOGRAD
Obelodanjivanje podataka i informacija na dan 31. 12. 2015. godine

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Sektor	Bilansne Izloženosti kod kojih je izvršena ispravka vrednosti	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Dospela nenaplaćena potraživanja	Vanbilansne Izloženosti kod kojih su izvršena rezevisanja za vanbilansne stavke	Rezervisanja po vanbilansnim stavkama
Poljoprivreda, lov, šumarstvo, vodoprivreda i ribarstvo	1,216,271	82,236	72,860	21,012	122
Rudarstvo, preradivačka industrija, sanbdevanje vodom, upravljanje otpadnim vodama, kontrolisanje procesa uklanjanja otpada islične aktivnosti	7,994,039	1,444,346	1,895,470	473,491	8,052
Snabdevanje elektricnom energijom, gasom, parom i klimatizacija	5,163	1,440	5,156	28	0
Gradevinarstvo	2,318,461	803,908	1,196,832	845,302	20,497
Trgovina na veliko i trgovina na malo, opravka motornih vozila, motocikala i predmeta za licnu upotrebu i domacinstvo	13,941,437	3,245,537	5,384,105	1,896,777	122,556
Hoteli i restorani, saobraćaj, skladištenje i veze	2,618,050	387,735	552,831	658,001	26,576
Aktivnosti u vezi s nekretninama, iznajmljivanje i poslovne aktivnosti, ostale komunalne, društvene i licne uslužne aktivnosti	1,375,313	175,331	508,117	151,838	1,768
Preduzetnici	5,698,633	3,675,559	4,920,516	361,060	3,234
Domaca fizicka lica i starana fizicka lica rezidenti	50,251,878	3,101,107	8,488,837	5,934,812	5,554
Strana pravna lica	221,016	4,649	10,258	1,070,968	119,382
Strana fizicka lica i nerezidenti	69,601	1,335	0	180	0
Registrovani poljoprivredni proizvođaci	606,701	82,446	215,077	93,012	86
Ostalo ¹⁰	11,453,284	6,870,007	9,551,826	15,497	5,868
Ukupno	97,769,849	19,875,635	32,801,885	11,521,979	313,695

¹⁰ Kategorija ostalo obuhvata sektor finansija i osiguranja i sektor drugih komitenata kao i osnovna sredstva kod kojih je vršena ispravka vrednosti kao i njihovu ispravku vrednosti

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Raspodela svih izloženosti prema preostalom dospeću po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Preostalo dospeće				
	do 30 dana	Od 30 do 90 dana	od 91 do 180 dana	180 dan do 365 dana	Preko 365 dana
Izloženosti prema državama i centralnim bankama	38,039,522	0	0	193,198	0
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	104	0	0	0	91,950
Izloženosti prema javnim administrativnim telima	0	0	0	0	0
Izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0	0	94,429	441,650	0
Izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0
Izloženosti prema bankama	8,407,944	6,461	0	830	30,153
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	689,743	2,105,340	4,089,494	8,883,659	24,369,077
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	181,450	229,479	657,856	2,607,805	34,184,555
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	32,536	22,466	51,097	83,665	16,971,814
Dospela nenaplaćena potraživanja	24,047,492	21,470	217,069	86,619	8,429,235
Visokorizične izloženosti	0	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0
Ostale izloženosti (isključujući dospela nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	2,827,311	85	441	53,976	5,853,423
Ukupno	74,226,102	2,385,300	5,110,386	12,351,402	89,930,207

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Promene na ispravkama vrednosti bilansne aktive i rezervisanjima za gubitke po vanbilansnim stavkama

Vrsta izloženosti	Početno stanje 01.01.2015	Povećanje ispravke vrednosti i rezrvisanja tokom perioda	Ukidanje ispravki vrednosti	Neto kursne razlike	Isknjižavanje	Krajnje Stanje 31.12.2015
Bilansne pozicije	20,420,036	1,672,236	(2,000,221)	559,886	(776,304)	19,875,634
Vanbilansne pozicije	137,124	176,321	(805)	1,054	0	313,695

Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije, i podaci o obračunatoj i potrebnoj rezervi

Bilansna aktiva i vanbilansne stavke koje se klasifikuju

	Iznos izloženosti	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Klasifikacija A	39,441,254	0	0
Klasifikacija B	35,258,631	628,263	459,920
Klasifikacija V	15,291,149	2,008,679	1,723,850
Klasifikacija G	4,001,152	1,150,938	887,859
Klasifikacija D	41,132,798	39,628,402	20,486,077
Neklasifikovano	288,042,175	0	0
Total	423,167,159	43,416,281	23,557,706

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Primena eksternih rejtinga u standardizovanom pristupu obračuna kreditnim rizikom ponderisane aktive

Od 2012. godine, Banka primenjuje kreditne rejtinge agencije Moody`s Investor Service Ltd. koja je dobila saglasnost Narodne banke Srbije za podobnost kreditnih rejtinga, i to za one entitete koji imaju dodeljen kreditni rejting od strane ove agencije .

U skladu sa članom 34. i 35. Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011,6/2013), Banka izloženostima prema stranim državama i centralnim bankama dodeljuje ponder kreditnog rizika naveden u sledećim tabelama:

a) Prema rasporedu kreditnih rejtinga u odgovarajući nivo kreditnog kvaliteta :

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	0%	20%	50%	100%	100%	150%

b) Prema rasporedu kreditne procene u kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza:

Kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder kreditnog rizika	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

U skladu sa članom 45. i 46. Odluke o adekvatnosti kapitala banke („Službeni glasnik RS“ br.46/2011,6/2013) za izloženosti prema bankama koje poseduju dodeljen kreditni rejting izabrane rejting agencije, Banka dodeljuje ponder kreditnog rizika prema rasporedu kreditnih rejtinga u odgovarajući nivo kreditnog kvaliteta prema sledećoj tabeli :

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

a) Za izloženosti sa preostalim rokom dospeća dužim od tri meseca:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	50%	50%	100%	100%	150%

b) Za izloženosti sa preostalim rokom dospeća kraćim od tri meseca:

Nivo kreditnog kvaliteta	1	2	3	4	5	6
Ponder kreditnog rizika	20%	20%	20%	50%	50%	150%

Za izloženosti prema bankama sa preostalim rokom dospeća dužim odnosno kraćim od tri meseca za koje ne postoji raspoloživi kreditni rejting primenjuje se ponder države u kojoj banka dužnik ima sedište (ponder Republike Srbije do 01. januara 2018. godine iznosi 0%) odnosno podner 50% ili 20%(respektivno), u zavisnosti koji je ponder veći.

6. TEHNIKE UBLAŽAVANJA RIZIKA I NAČINE KOJE BANKA KORISTI ZA OBEZBEĐENJE I PRAĆENJE EFIKASNOSTI ZA UBLAŽAVANJE RIZIKA

Aktivnosti za ublažavanje rizika se sprovode na osnovu primećenih negativnih razvoja u oblasti izloženosti riziku. Korektivne mere može preduzeti svaka organizaciona jedinica uključena u operativno upravljanje rizikom u svojoj oblasti odgovornosti. Međutim, njihove aktivnosti moraju biti odobrene od strane odgovarajućeg odbora (ALCO ili Rizik / Kreditni rizik).

Banka preduzima mere za ublažavanje kreditnog rizika u skladu sa delom Odluke Narodne Banke Srbije o adekvatnosti kapitala koji se odnosi na tehnike ublažavanja kreditnog rizika.

Za većinu plasmana odobrenih klijentima, Banka zahteva sredstva obezbeđenja. Obezbeđenje se obično ne uzima za plasmane bankama. Obezbeđenje se najčešće sastoji od jednog ili više instrumenata obezbeđenja koji slede:

- Gotovinski depoziti u dinarima ili stranoj valuti;
- Garancije izdate od strane države, državnih fondova ili banaka prve klase;
- Garancije izdate od strane matične kompanije, drugih pravnih i fizičkih lica;
- Pismo podrške izdato od strane matične kompanije;
- Hipoteka nad nekretninom;
- Zalog nad pokretnom imovinom;
- Sopstvene blanko menice;
- Zalog nad akcijama i vlasničkim udelima;
- Zalog nad drugim hartijama od vrednosti (npr. obveznice) ili plemenitim metalima;
- Prenos potraživanja (sa ili bez obaveštenja);

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- Preuzimanje prava iz polise osiguranja.

Banka zadržava pravo da zatraži bilo koju drugu vrstu instrumenta (ili varijacije gore navedenih instrumenata) koju smatra neophodnim.

Procena fer vrednosti sredstva obezvređenja je zasnovana na vrednosti instrumenta obezbeđenja procenjenog u trenutku zaduživanja, i ažurira se periodično u skladu sa relevantnom kreditnom politikom.

Tržišna vrednost sredstva je suštinska i ne zavisi od primene tog sredstva za pribavljanje kredita, dok vrednost koja se uzima u obzir za ublažavanje kreditnog rizika utiču različiti faktori kao što je struktura transakcije, valutna usklađenost i mogućnost prinudnog izvršenja.

6.1. Vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima

Banka je unutrašnjim aktima regulisala vrednovanje instrumenata kreditne zaštite i upravljanje tim instrumentima.

Unutrašnjim aktima je definisan i prihvatljiv odnos iznosa plasmana i vrednosti kolaterala koji je zasnovan na primeni kolateralnog faktora za ponuđeno sredstvo obezbeđenja, kojim se koriguje procenjena vrednost kolaterala i utvrđuje vrednost kolaterala koju Banka može naplatiti.

6.2. Način bilansnog i vanbilansnog netiranja

Banka od 31.12.2014. godine više ne primenjuje ugovor o netiranju međusobnih novcanih potraživanja i obaveza Banke po osnovu kredita i depozita sa svojom matičnom bankom. Razlog tome je isticanje obaveza po osnovu depozita prema matičnoj banci, zbog čega se ova tehnika ublažavanja kreditnog rizika više ne koristi.

6.3. Opis osnovnih vrsta instrumenata materijalne zaštite

Banka koristi podobne instrumente kreditne zaštite u cilju smanjenja kreditnog rizika prilagođavajući aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za efekte tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Podobni instrumenti kreditne zaštite u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala koje je Banka koristiti su Instrumenti materijalne kreditne zaštite i to:

- gotovinski depoziti kod banke;
- dužničke hartije od vrednosti emitovane od strane Republike Srbije.

Banka nije primenjivala instrumente nematerijalne kreditne zaštite kao što su garancije, drugi oblici jemstva i kontragarancije.

Banka primenjuje jednostavni metod za prilagođavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom korišćenjem sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine. Jednostavni metod podrazumeva zamenu pondera kreditnog rizika odnosno izloženosti sa ponderom kreditnog rizika sredstva obezbeđenja.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Umanjenja po osnovu primene instrumenata kreditne zaštite primenjuju se na neto izloženost. Neto izloženost posle primene kreditne zaštite (efektivna vrednost izloženosti) ne može biti veća od iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom pre primene kreditne zaštite.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6.4. Podaci o koncentraciji tržišnog ili kreditnog rizika u okviru primenjivih tehnika ublažavanja

U cilju upravljanja koncentracije rizika u okviru korišćenih tehnika ublažavanja kreditnog rizika, Banka prati i upravlja koncentracijom kreditnog i tržišnog rizika u delu velikih izloženosti, sagledavajući i izdavaoce podobnih sredstava obezbedjenja. Takođe, Banka izveštava o velikim izloženostima rukovodstvo na kvartalnom nivou.

6.5. Izloženosti pre i nakon korišćenja kreditne zaštite za svaki nivo kreditnog kvaliteta uključujući i izloženosti koje predstavljaju odbitne stavke od kapitala

Stepen kreditnog kvaliteta	Ponder rizika %	Izloženost pre primene kreditne zaštite	Izloženost nakon primene kreditne zaštite
1	0%	41,536,343	42,164,776
	10%	0	0
2	20%	7,592,723	7,784,433
	35%	9,043,048	9,032,702
3	50%	307,238	307,238
4	75%	32,966,611	32,593,237
5	100%	285,121,730	284,685,308
6	150%	921,903	921,903
Ostali ponderi kreditnog rizika			
Odbitne stavke od kapitala		1,835,971	1,835,971

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

6.6. Izloženosti (nakon netiranja) obezbeđenih instrumentima materijalne i nematerijalne kreditne zaštite, po klasama izloženosti

Klasa Izloženosti	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima materijalne kreditne zaštite	Iznos izloženosti obezbeđenih instrumentima nematerijalne kreditne zaštite
Izloženosti prema privrednim društvima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	416,657	0
Izloženosti prema fizičkim licima (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	377,755	0
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	24,023	0
Dospela nenaplaćena potraživanja	1,708	0
Ostale izloženosti (isključujući dospelu nenaplaćena potraživanja kao i izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima)	0	0
Ukupno	820,143	0

*U tabeli su prikazane neto izloženosti posle umanjenja za ispravku vrednosti i potrebnu rezervu iz dobiti obracunatih u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

7. RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE

Banka je dužna da izračunava aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za izloženosti riziku druge ugovorne strane po osnovu sledećih pozicija iz knjige trgovanja i bankarske knjige:

- Finansijskih derivata;
- Kreditnih derivate;
- Repo i reverse repo transakcija;
- Transakcija davanja ili uzimanja u zajam hartija od vrednosti ili robe
- Transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti;
- Transakcija s dugim rokom izmirenja.

U skladu sa regulativom Narodne Banke Srbije, Banka racuna aktivu ponderisanu kreditnim rizikom za derivatne instrumente koji uključuju valutne i kamatne swap transakcije, primenom Metode tekuće izloženosti propisane Odlukom o adekvatnosti kapitala. Na dan 31.12.2015. godine, ukupan iznos izloženosti riziku druge ugovorne strane iznosio je RSD 272.376 hiljada, uključujući RSD 68.839 hiljada pozitivne fer vrednosti, i RSD 203.536 hiljada potencijalne kreditne izloženosti.

S obzirom da Banka nema primljena sredstva obezbeđenja po osnovu valutnih i kamatnih swap transakcija, nije vršila prilagođavanje iznosa izloženosti po osnovu rizika druge ugovorne strane kao i procenu i kontrolu koleracijskog rizika.

U skladu sa zaključenim ugovorom sa EBRD o valutnim swap transakcijama, Banka je na dan 31.12.2015. godine kao sredstvo obezbeđenja deponovala 441,6 hiljada dinara kod druge banke.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

Ukupan iznos izloženosti druge ugovorne strane ne sadrži iznos po osnovu reverse repo transakcije sa Narodnom bankom Srbije saglasno tacki 426. Odluke o adekvatnosti kapitala o dodeljivanju pondera 0% za sve izloženosti prema Republici Srbiji i Narodnoj banci Srbije.

Banka nema izloženosti po osnovu transakcija uzimanja ili davanja u zajam hartija od vrednosti ili robe, transakcija kreditiranja trgovine hartijama od vrednosti, kreditne derivate iz knjige trgovanja, kao i transakcija sa dugim rokom izmirenja.

8. TRŽIŠNI RIZICI

8.1. Vrsta primenjenog pristupa za računanje tržišnih rizika

Kapitalni zahtev za tržišne rizike Banka obračunava primenom standardizovanog pristupa, sumiranjem kapitalnih zahteva za cenovni, devizni i robni rizik u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala.

Kapitalni zahtev za cenovni rizik se obračunava odvojeno za dužničke i vlasničke hartije od vrednosti, i to kao specifični i opšti cenovni rizik.

- **Specifični cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava raspoređivanjem neto pozicija iz knjige trgovanja u odgovarajuće kategorije (prema vrsti izdavaoca/dužnika, eksternom ili internom kreditnom rejtingu i preostalom periodu dospeća) i množenjem ponderima rizika propisanim od strane NBS. Ovako isponderisane pozicije se zatim presabiraju, bez obzira na to da li su pozicije duge ili kratke;
- **Opšti cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti** se obračunava primenom metoda dospeća, za svaku pojedinačnu valutu. Primenom ovog metoda Banka raspoređuje sve neto pozicije u dužničkim hartijama od vrednosti u klase i zone dospeća propisane od strane NBS, zatim vrši ponderisanje po klasama dospeća i posebno sabira sve ponderisane duge pozicije i sve ponderisane kratke pozicije. Zatim se obračunavaju usklađene i/ili neusklađene ponderisane pozicije po pojedinačnim klasama i zonama dospeća. Sam kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik se obračunava metodom dospeća kao zbir:
 - - 10% ukupne sume ponderisanih usklađenih pozicija u svim klasama dospeća,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 1,
 - 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 2,
 - 30% ponderisanih usklađenih pozicija u zoni 3,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 2,
 - 40% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 2 i 3,
 - 150% ponderisanih usklađenih pozicija između zona 1 i 3,
 - 100% preostalih neusklađenih ponderisanih pozicija između zona.
- **Cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti** se obračunava kao opšti i specifični, dok kapitalni zahtev za ovu vrstu rizika predstavlja zbir kapitalnih zahteva za opšti i specifični cenovni rizik, pomnožen sa 1,5 i obračunava se odvojeno za svaku zemlju i za svaku valutu. Kapitalni zahtev za specifični cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti iznosi 4% ukupne bruto pozicije Banke u ovim hartijama, a kapitalni zahtev za opšti cenovni rizik iznosi 8% ukupne neto pozicije u ovim hartijama.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

- **Devizni rizik** se obračunava na pozicije devizne imovine i deviznih obaveza, dok se kapitalni zahtev za devizni rizik obračunava množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12% u slučaju da je ovaj zbir veći od 2% kapitala Banke.
- Banka nema izloženosti po osnovu **robnog rizika**, niti je do sada vršila trgovanje ovim instrumentima.

8.2. Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Banka je obračunala sledeće iznose kapitalnih zahteva za tržišne rizike:

KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	Iznos	Pokrivenost osnovnim kapitalom	Pokrivenost dopunskim kapitalom
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu dužničkih hartija od vrednosti	245,932	245,932	0
Kapitalni zahtev za cenovni rizik po osnovu vlasničkih hartija od vrednosti	105	105	0
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0	0	0
Kapitalni zahtev za robni rizik	-	-	0
Ukupno	246,037	246,037	0

8.3. Struktura i iznosi po vrsti kapitalnog zahteva

U delu deviznog rizika, Banka obračunala kapitalni zahtev budući da je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu na dan 31.12.2015. godine iznosio RSD 167.988 hiljada, što predstavlja 1,29% kapitala Banke obračunatog na isti dan.

Kapitalni zahtev za devizni rizik nije uključen u obračun kapitalne adekvatnosti jer u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala, kapitalni zahtev ispod 2% iznosa regulatornog kapitala nije potrebno uključiti u obračun (tačka 3.1.1- Podaci o kapitalnoj poziciji).

Banka nema izloženosti po osnovu robnog rizika.

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

9. OPERATIVNI RIZICI

Kapitalni zahtev za operativni rizik

Za utvrđivanje kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi pristup osnovnog indikatora prema kome je kapitalni zahtev za operativni rizik jednak iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik po stubu 1 na dan 31. 12.2015. godine, iznosi RSD 1.432.679 hiljada.

10. KAMATNI RIZIK

Izvori kamatnog rizika i učestalost njegovog merenja

Kamatni rizik predstavlja izloženost finansijske pozicije Banke riziku nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Opšte posmatrano, dva su načina na koji promene kamatnih stopa mogu da utiču na Banku. Kao prvo, promene kamatnih stopa utiču na vrednost sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki banke; potom, promene kamatnih stopa utiču na buduće tokove gotovine. Rizik od promene kamatnih stopa može se javiti u različitim oblicima kao rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cene, rizik krive prinosa, bazni i rizik opcija. Kamatne stope Banke se utvrđuju uzimajući u obzir tržišne kamatne stope i druge faktore (kao što je cena rizika, očekivani nivo rezervisanja, itd.) i Banka redovno vrši njihovo usklađivanje.

Aktivnost upravljanja rizikom od promene kamatnih stopa ima za cilj optimizaciju neto prihoda od kamate u skladu sa poslovnom strategijom Banke. Upravljanje rizikom zasniva se na usklađenosti kamatno osetljivih sredstava, obaveza i vanbilansnih stavki, a na osnovu: makro i mikro ekonomskih predviđanja, predviđanja uslova za postizanje likvidnosti i predviđanja trendova kamatnih stopa.

Osnovne pretpostavke za merenje odnosno procenu izloženosti ovom riziku

Kao osnovu za merenje kamatnog rizika Banka koristi Gap analizu kamatno osetljivih bilansnih i vanbilansnih pozicija, primenjujući faktore senzitivnosti u odnosu na tekuće tržišne krive prinosa, kao i višestruka scenarija koji uključuju promene u nivoima i kretanjima kamatnih stopa. Dodatno, Banka procenjuje uticaj prevremenih otplata ili povlačenja sredstava kod kamatno osetljivih pozicija na strani kredita i depozita, sa ugrađenom ovom opcijom. Procena kamatnog rizika vrši se na mesečnom nivou. Banka kontroliše izloženost kamatnom riziku kroz set limita izloženosti.

11. IZLOŽENOSTI PO OSNOVU VLASNIČKIH ULAGANJA U BANKARSKOJ KNJIZI

Banka ima ulaganja u akcije kompanija klasifikovane kao raspoložive za prodaju u iznosu od RSD 16,199 hiljada (0.01% ukupnog potfolija Banke).

Svi iznosi su izraženi u 000 RSD osim ako nije drugačije naznačeno

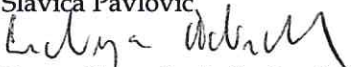
12. OBJAVLJIVANJE INFORMACIJA KOJE SE ODNOSE NA BANKARSKU GRUPU I ODNOS IZMEĐU MATIČNOG DRUŠTVA I PODREĐENIH DRUŠTAVA

Banka na dan 31.12.2015. godine nema učešća u kapitalu u licima u finansijskom sektoru koja bi u smislu Zakona o bankama činila bankarsku grupu sa sedištem u Republici Srbiji.


13. PODACI I INFORMACIJE KOJI SE NE OBJAVLJUJU

Banka nije objavila sledeće podatke:

Vanbilansne stavke po kojima ne može doći do plaćanja jer su to stavke koje se raspoređuju u kategoriju niskog rizika koje prema Odluci o adekvatnosti kapitala nose ponder rizika 0%. Navedene stavke predstavljaju vanbilansnu računovodstvenu evidenciju i najvećim delom je čini druga vanbilansna aktiva - evidentiranje hartija od vrednosti primljenih u zalog, primljenje hipoteke za obezbeđenje kredita, poslovi u ime i za račun trećih lica, potraživanja za evidencionu kamatu, vanbilansna evidencija otpisanih potraživanja, obveznice stare devizne štednje građanja u Centralnom registru-vlasnički računi, osigurani iznos depozita koja su treća lica dala u korist banke, kao i druga vanbilansna aktiva koja nose ponder rizika 0%.

Slavica Pavlović

Zamenik predsednika Izvršnog odbora




Predrag Janković

Član Izvršnog odbora